

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

№6 (5265) П'ятниця, 9 лютого 2018 року

16 сторінок

Аграрна
Тернопільщина **5**

Час місцевий

У Тернопільському районі успішно реалізують масштабні проекти соціальної інфраструктури

Першого лютого народний депутат України Тарас Юрик, голова Тернопільської РДА Олександр Похилий, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, заступник голови РДА Андрій Колісник, начальник відділу освіти РДА Василь Цаль та начальник відділу у справах сім'ї, молоді і спорту Анна Галич здійснили спільний об'їзд об'єктів соціальної інфраструктури, під час якого перевірили стан виконання будівельних робіт згідно з затвердженими проектами.

Першим у списку було селище Великі Бірки, де закінчили два об'єкти і взялися до третього. Гостей у Будинку творчості школяра радо вітали переможці міжнародного соціального проекту «Книга добра» Юлія і Валентина Гайдукевичі та Юстина Злонкевич пісню «Творімо добро разом!».

Делегація оглянула БТШ і Великобірківську музичну школу, загальною площею всіх приміщень 727 кв. м. Тут завершений масштабний проект, вартість 1 396 781 грн. Більшість цієї суми була надана з Фонду соціально-економічного розвитку за поданням народного депутата України Тараса Юрика, частину коштів спрямували із селищного бюджету.

— Реконструкцію розпочали в середині жовтня минулого року. Станом на сьогодні у музичній школі виконано заміну вікон на метало-пластикові, утеплення стін фасадів мінеральною ватою, а також влаштування вимощення з бетону по периметру будівлі, — розповідає директор Великобірківської БШТ Марія Кульчицька.

Гості приїхали не з порожніми руками, а з подарунками. Вихованцям БТШ презентували

якісне звукове обладнання — пульт, мікшер, мікрофони та колонки для супроводу масових заходів, а також туристичне спорядження. Усе для того, щоб діти могли якнайкраще реалізувати власні таланти.

Продовження на стор. 8

Прем'єра
рубрики
«З архівів СБУ» **7**

Перебування
копії ікони
Зарваницької
Матері Божої
в парафіях
Тернопільщини **9**

Школа життя.
Два записники **14**

Завдання
тернопільської
«Ниви» —
фінішувати не
нижче третього
місця **15**

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59
e-mail: office@tncan.com.ua

КЛААС

ПАЙОВА ЧАСТКА БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ

Багатоквартирний житловий будинок із вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами манежно-боксового типу по вул. Головацького, р-н 9 училища, мкр «Північний»

- задача I пускового комплексу IV квартал 2018 р.
- задача II пускового комплексу II квартал 2020 р.

9990 грн/м²

1-кімн. - 45,5 м²
2-кімн. - 62,61 м², 68,49 м²
3-кімн. - 82,57 м²

Гаражі. Підземні паркінги. Великий дитячий майданчик

ОК ЖБК «Головацького-1» тел.: 067 350-47-74, 096 749-82-78

Дозвіл №ТП-114170962418 від 6 квітня 2017 р.

Офіційне

Розпорядження

Від 2 лютого 2018 № 02-од

Про скликання шістнадцятої сесії
Тернопільської районної ради
сьомого скликання

1. Скликати шістнадцяту сесію Тернопільської районної ради сьомого скликання 23 лютого 2018 року в приміщенні районної ради.

Сесійне засідання розпочати о 10 годині ранку.

2. На розгляд шістнадцятої сесії районної ради внести питання:

- звіт «Про виконання районного бюджету за 2017 рік»;
- звіт голови Тернопільської районної ради за 2017 рік;
- програми соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільського району на 2017 рік»;
- інші питання поточної роботи.

3. На сесію районної ради запросити депутатів обласної ради від Тернопільського району, сільських та селищних голів, керівників відділів та управлінь райдержадміністрації, керівників районних організацій, установ, промислових і сільськогосподарських підприємств, представників політичних партій, громадських організацій, редакторів газети «Подільське слово» та радіокомпанії «Джерело».

Голова Тернопільської районної ради А.В. ГАЛАЙКО.

Державні програми

3 лютого «доступних ліків» стане більше

Уряд розширив програму «Доступні ліки», за якою можна отримати препарати від хронічних захворювань в аптеці за рецептом безкоштовно або з незначною доплатою. 3 лютого 2018 року перелік препаратів, що входять до програми, збільшився на 20%.

В оновленому переліку — 239 препаратів від серцево-судинних захворювань, діабету II типу та бронхіальної астми, які застосовуються для амбулаторного лікування (раніше до програми були включені 199 препаратів). **Ново додані до програми препарати:** **Серцево-судинні захворювання, на 14 — від діабету II типу, на 3 — від бронхіальної астми.**

До програми включені препарати 48 виробників: 30 іноземних та 18 українських.

47 препаратів можна отримати безкоштовно

Нововведених українського виробника, який коштує 4,76 грн., найдорожчий — Пульмікорт (від бронхіальної астми) шведського виробника, вартість якого 878,54 грн. Вартість цих препаратів повністю компенсує держава, їх надають безкоштовно, за інші препарати пацієнт здійснює незначну доплату. Гроші за надані громадянам ліки за цією програмою держава перераховує аптечним закладам. З початку дії програми аптекам було перераховано з бюджету за ліки понад 600 мільйонів гривень.

Процедура отримання «доступних ліків» не змінилася

Як і раніше, для того, щоб отримати препарати за програмою «Доступні ліки», потрібно звернутись за рецептом до лікаря первинної ланки — сімейного лікаря чи терапевта, який вивірить вас в поліклініці, амбулаторії або має власну практику. Тільки він має право випустити рецепт на ліки, що беруть участь у програмі.

В рецепті лікар вказує не торгову назву препарату, а діючу речовину. З рецептом потрібно прийти до аптеки з позначкою «Доступні ліки» й обрати препарат, який згідно з рецептом в аптеці є в наявності. Кошти на його безкоштовно або з незначною доплатою.

Урядова програма «Доступні ліки» почала діяти 1 квітня 2017 року і за цей час держава відшкодувала вартість ліків від хронічних захворювань на загальну суму понад 600 млн. грн. **У 2018 році уряд збільшив фінансування програми на 40% — до 1 млрд. грн.**, кошти на реалізацію програми було перераховано урядом в регіони на початку січня.

Державна допомога | Агробізнес

Порядок розподілу коштів для АПК

Для Тернопілля 2018 рік буде визначальним щодо розвитку тваринництва, кооперативного руху та відновлення сільського господарства.

На ці напрямки діяльності в державному бюджеті на всі регіони України закладено 6 млрд 300 млн грн. Вони будуть розподілені наступним чином:

ТВАРИННИЦТВО

Загальний ресурс на цю програму становить 4 млрд грн.

Порядок використання коштів за програмою підтримки галузі тваринництва затверджено Постановою КМУ № 884 від 28.10.15 р. Право на отримання коштів мають суб'єкти господарювання — юридичні особи, незалежно від організаційно-правової форми та форми власності.

Бюджетні кошти спрямовані з метою розвитку галузі тваринництва та підвищення її ефективності.

На банківські програми відведено 2,5 млрд грн. Ці кошти будуть скеровані на:

- підтримку будівництва нових ферм та комплексів;
- здешевлення кредитів на будівництво;
- компенсацію частини власних коштів виробників, витрачених на будівництво.

Максимальний кредитний ресурс на такі цілі — 10 млн євро на один товарний комплекс під 3% річних на 5 років. Максимальний розмір компенсації «тіла» кредиту становить 25% від обсягу витрат. У разі необхідності, за результатами роботи програм упродовж першого півріччя, їхні механізми можуть бути відкориговані. Водночас, за прогнозами, до кінця року ріст поголів'я худоби буде не менш як на 11%, а надоїв молока — не менше ніж на 5%.

Ще 700 млн грн із 4 млрд грн — бюджетна дотація на вирощування молодняка ВРХ. 500 млн грн — бюджетна дотація на утримання молочного стада ВРХ. 300 млн грн — часткова компенсація вартості племінних тварин, сперми та ембріонів.

Для отримання коштів відшкодування вартості тварин суб'єкти господарювання подають до 5 листопада комісіям:

- 1) для виплати часткового відшкодування вартості тварин вітчизняного походження:**
 - заявку (у двох примірниках);
 - довідку про відсутність (наявність) заборгованості зі сплати податків і зборів;
 - довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
 - засвідчені підписом керівника, скріпленим печаткою (за наявності) суб'єкта господарювання копії відповідних платіжних документів;

ТВІЙ РОЗВИТОК ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ТВОЄЇ ІНІЦІАТИВИ!

- акт про передачу (продаж) і закупівлю худоби за договором (крім тварин, що були ввезені у режимі імпорту);

- копію звіту про стан тваринництва (форма 24-сг) (на останню звітну дату на момент подання документів);

- виданий у встановленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин;

- копії племінних свідоцтв (сертифікатів) або сертифікатів племінних (генетичних) ресурсів, засвідчені підписом керівника, скріпленим печаткою (за наявності) суб'єкта господарювання.

Суб'єкти господарювання, які закупили телиця, подарували та корів вітчизняного походження, що походять з неплемінних стад, подають:

- копію звіту про стан тваринництва (форма 24-сг, річна) щодо продуктивності тварин відповідного неплемінного стада станом на 1 січня року, що передувє року, в якому були закуплені тварини, засвідчену підписом керівника, скріпленим печаткою (за наявності) суб'єкта господарювання — власника неплемінного стада;
- письмове зобов'язання повернути до державного бюджету в місячний строк бюджетні кошти у разі зменшення поголів'я станом

на 1 січня двох наступних років з урахуванням приросту та обсягу закупівлі;

2) для виплати часткового відшкодування вартості тварин, що були ввезені у режимі імпорту, суб'єкти господарювання подають комісіям також копії:

- відповідного контракту;
- рахунка-фактури (інвойсу), платіжних документів, сертифікатів;
- митної декларації.

САДІВНИЦТВО

Загальний ресурс підтримки — 300 млн грн. Мета інвестування — нарощування площ садів на понад 3 тис. га, залучення нових технологій зберігання та переробки плодів, а також створення близько 30 тис. нових робочих місць.

Держдопомога за цією програмою призначена для СГ, які займаються садівництвом і хмеларством, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, для компенсації здійснених ними у поточному бюджетному році витрат. Порядок використання коштів держбюджету за цією програмою затверджено Постановою КМУ від 15.07.05 р. № 587 (далі — Порядок № 587).

Районні комісії (за їх відсутності — комісія, утворена Міністерством аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим або обласної комісії) і комісія, утворена Севастопольською міською держадміністрацією, приймають такі документи суб'єктів господарювання, передані для отримання компенсації витрат за напрямками, визначеними підпунктами 1-5 пункту 5 цього Порядку:

1) один раз на рік:

- документи, що посвідчують право на земельну ділянку (державні акти на право власності та постійного користування земельною ділянкою, договори щодо відчуження земельної ділянки, свідоцтво про право на спадщину і договір оренди землі, що зареєстровані в установленому порядку);

- затверджену Мінагрополітики проєктно-кошторисну документацію на створення, зрошення виноградників, плодово-ягідних насаджень та хмільників;

- акти інвентаризації станом на 1 червня виноградників, садів, ягідників та хмільників за встановленими Мінагрополітики формами;

- технологічні карти та кошториси на виконання робіт;

- бізнес-план діяльності, яка провадиться у хмеларстві;

- довідку про банківські реквізити (у разі їх зміни надається повторно);

- погодження Мінагрополітики на списання виноградників, які закладено за рахунок бюджетних коштів (для отримання компенсації за напрямком, визначеним підпунктом 5 пункту 5 Порядку);

- зобов'язання щодо повернення до державного бюджету у місячний строк бюджетних коштів у разі встановлення контролюючими органами факту їх незаконного одержання та/або нецільового використання;

2) щомісяця до 5 числа:

- заяву про компенсацію;

- акт про фактичний обсяг виконаних робіт та витрат за встановленою Мінагрополітики формою;

- реєстри витрат із виконання робіт разом із завіреними копіями первинних бухгалтерських документів.

Крім того, на момент першого подання документів для отримання компенсації суб'єкти господарювання подають довідки про відсутність (наявність) заборгованості з виплати заробітної плати, сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), видані відповідними органами державної податкової служби, Пенсійного фонду України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування. У разі відсутності заборгованості такі довідки подають повторно через півроку, у разі їх наявності — щомісяця до моменту погашення заборгованості.

У разі проведення посадки насаджень або їх ремонту суб'єкти господарювання подають відповідні документи, що підтверджують походження садивного матеріалу та його категорію.

Суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у містах значення, подають зазначені документи комісії, утвореній Міністерством аграрної політики та продовольства Автономної Республіки Крим та обласним комісіям.

Документи приймають до 15 грудня звітного бюджетного року.

Продовження в наступному номері.

Пенсійний фонд

Графік виїзного прийому громадян

начальником та заступниками начальника Тернопільського об'єднаного управління Пенсійного фонду України Тернопільської області в об'єднаних громадах, сільських та селищних радах Тернопільського району на I півріччя 2018 року

Об'єднані громади, сільські та селищні ради	Дата виїзного прийому	Об'єднані громади, сільські та селищні ради	Дата виїзного прийому
Байковецька об'єднана територіальна громада	12.01.2018	Великогаївська об'єднана територіальна громада	20.04.2018
Гаї-Шевченківська сільська рада	15.01.2018	Великолуцька сільська рада	27.04.2018
Білецька сільська рада	15.01.2018	Буцнівська сільська рада	27.04.2018
Великогаївська об'єднана територіальна громада	19.01.2018	Мишковицька сільська рада	27.04.2018
Байковецька об'єднана територіальна громада	09.02.2018	Йосипівська сільська рада	10.05.2018
Ігровицька сільська рада	12.02.2018	Мар'янівська сільська рада	10.05.2018
Івачеводолішнівська сільська рада	12.02.2018	Миродлюбівська сільська рада	10.05.2018
Великогаївська об'єднана територіальна громада	16.02.2018	Байковецька об'єднана територіальна громада	11.05.2018
Плотицька сільська рада	22.02.2018	Великогаївська об'єднана територіальна громада	18.05.2018
Чистилівська сільська рада	22.02.2018	Настасівська сільська рада	25.05.2018
Байковецька об'єднана територіальна громада	09.03.2018	Довжанська сільська рада	25.05.2018
Малоходчківська сільська рада	15.03.2018	Домаморицька сільська рада	25.05.2018
Романівська сільська рада	15.03.2018	Петриківська сільська рада	07.06.2018
Ступківська сільська рада	15.03.2018	Смиковецька сільська рада	07.06.2018
Великогаївська об'єднана територіальна громада	16.03.2018	Підгороднянська сільська рада	07.06.2018
Чернелево-Руська сільська рада	28.03.2018	Байковецька об'єднана територіальна громада	08.06.2018
Великобріківська селищна рада	28.03.2018	Великогаївська об'єднана територіальна громада	15.06.2018
Острівська сільська рада	12.04.2018	Драганівська сільська рада	22.06.2018
Великоберезовицька селищна рада	12.04.2018	Почапинська сільська рада	22.06.2018
Байковецька об'єднана територіальна громада	13.04.2018	Великоглибочецька сільська рада	22.06.2018

Актуально

Державні соціальні стандарти та гарантії у 2018 році

МІНІМАЛЬНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА. Стаття 8 ЗУ «Про державний бюджет України на 2018 рік» від 07 грудня 2017 року № 2246 – VIII:

Показник	Розмір мінімальної заробітної плати з 1 січня 2018 р., грн.
у місячному розмірі:	3723
у погодинному розмірі:	22,41

ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ. Ст. 7 ЗУ «Про державний бюджет України на 2018 рік» від 07 грудня 2017 року № 2246 – VIII встановлено у 2018 році прожитковий мінімум на одну особу та для тих, хто належить до основних соціальних і демографічних груп населення:

Соціальні та демографічні групи населення	Розмір прожиткового мінімуму, грн		
	з 1 січня	з 1 липня	з 1 грудня
Прожитковий мінімум	1700	1777	1853
Діти віком до 6 років	1492	1559	1626
Діти віком від 6 до 18 років	1860	1944	2027
Працездатні особи	1762	1841	1921
Особи, які втратили працездатність	1373	1435	1497

На часі

Стартувала реєстрація на ЗНО

6 лютого почалася реєстрація на ЗНО-2018, яка триватиме до 19 березня.

Щоб взяти участь у ЗНО, спочатку потрібно за допомогою сервісу «Зареєструватися» сформувати та роздрукувати реєстраційну картку. <https://zno.testportal.com.ua/registration> Вона є одним із обов'язкових документів для подальшої реєстрації.

Після створення картки майбутні учасники ЗНО мають сформувати комплект реєстраційних документів. Учні, які цього року проходять ДПА у формі ЗНО, подають такий документ закладу освіти, де навчаються. Решта осіб, які бажають пройти ЗНО, надсилають комплект самостійно (бажано рекомендованим листом) на адресу регіонального центру, вказану в листі.

Повний перелік документів, необхідних для реєстрації, а також рекомендації розміщені на сайті Українського центру оцінювання якості освіти в розділі «Учасники/Процедура реєстрації». <http://testportal.gov.ua/registr/>

Ті, хто успішно пройде реєстрацію, отримують від регі-

онального центру сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання, інформаційний бюлетень і реєстраційне повідомлення учасника ЗНО. Ці документи будуть надіслані учням, що складають ДПА у формі ЗНО до закладу освіти, у якому вони навчаються. Для усіх інших — на адресу, вказану під час реєстрації.

Для кожного зареєстрованого учасника на сайті УЦОЯО буде створено інформаційну сторінку, доступ до якої можливий за номером і пін-кодом сертифіката. На цій сторінці буде розміщено інформацію про обрані предмети для проходження тестування, а згодом також адреси пунктів проведення ЗНО та результати проходження тестування.

Аналогом інформаційної сторінки є мобільний додаток «Мое ЗНО». Він дає змогу учасникам тестування отримати інформацію про проведення ЗНО на власний мобільний.

Нагадаємо, що МОН та УЦОЯО підготували відповіді на найпоширеніші питання щодо

ЗНО — вони розміщені за цим посиланням <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/zno-2018/poshireni-zapitannya-vidpovidi-shodo-zno>

Новини | Коротко про актуальне

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву спільно з АБ «Укргазбанк» підписали меморандум Державної програми компенсації 30% вартості житла для молодих українських сімей. «Наприкінці минулого року ми модернізували програму доступного житла, дещо спростили умови участі у ній та почали її реалізовувати. На поточний рік маємо в законі про державний бюджет 100 мільйонів на реалізацію цієї програми. Ведення програми передано місцевим органам влади щодо отримання частини фінансування цієї програми, саме за рахунок коштів місцевих бюджетів», — сказав голова правління Державного фонду Сергій Комнатний. За його словами, цього року програмою зможуть скористатись близько 350 сімей, зокрема і переселенці.

Близько 20 тисяч «хрущовок» у країні потребують модернізації, вважає віце-прем'єр-міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко. «Маємо успішні проекти, які показують, що там можлива інженерна санація, вартістю близько 2,5 тисяч грн на квадратний метр. Рахуємо вартість проекту на квадратний метр, оскільки є «хрущовки» на 3 під'їзди, на 5, на 10. У 100-квартирній будинку потрібно вкласти 3-3,5 млн гривень для його реновації. 70% дає держава, плюс 30% — кошти громадян. Таким чином дамо «хрущовкам» друге життя», — наголосив Геннадій Зубко.

В Україні будуть поступово ліквідувати управління Пенсійного фонду. Замість них на базі пошти, банку, установи, великого підприємства відкриватимуть агентські пункти. І якщо нині є одне управління на місто чи район, то пунктів може бути кілька. Оформити або переформувати пенсію можна буде в найближчому з них. Пенсійний фонд також переходить на електронний документообіг. Це означає, що українці зможуть звернутися до будь-якого управління чи агентського пункту, незалежно від місця реєстрації.

На сайті Верховної Ради з'явився законопроект Кабміну, який пропонує замінити вітання начальника або старшого за військовим званням на «Слава Україні» замість «Бажаю здоров'я». У відповідь будь-який військовослужбовець, яким перебуває у строю або поза строю, повинен відповісти: «Героям слава». Однак Кабмін вирішив залишити вжитку вираження «товариш» (товариш курсант чи товариш по службі).

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій на реалізацію проектів у 2017 році Тернопільщина отримала понад 111 млн. грн. Ці кошти були спрямовані на фінансування 276 об'єктів, з яких повністю або частково вдалося реалізувати 192-а. Про це поінформував начальник управління містобудування та архітектури облдержадміністрації Володимир Харченко. За його словами, найбільше коштів освоїли Тернопільський, Заліщицький та Чортківський райони, а також місто Тернопіль.

За даними Головного управління статистики у Тернопільській області середня номінальна заробітна плата штатного працівника по економіці області в грудні 2017 р. становила 6828 грн, що на 42,8% більше ніж у грудні 2016 р.

Сума заборгованості з виплати заробітної плати на підприємствах області станом на 1 січня 2018 р. становила 4,6 млн грн, з них 4,0 млн грн — на економічно активних підприємствах. У загальній структурі боргу основна сума заборгованості припадає на підприємства промисловості (57,9%), установи й організації охорони здоров'я та надання соціальної допомоги (35,2%).

Вже вдруге туристично-мистецький потенціал області представлять на виставці «Благословенне Тернопілля», що відбудеться 15 лютого в Міжнародному виставковому конференц-центрі «Український дім» у Києві. Наш край представить свій економічний, туристичний та мистецький потенціали. Проводиться захід за ініціативи голови Тернопільської ОДА Степана Барни, а також за сприяння Тернопільської міської ради.

Участь в тематичних локаціях візьмуть представники туристичної галузі регіону, а також Національний заповідник «Замки Тернопілля».

Бійців АТО з Тернопільщини запрошують долучитися до походу в Карпати. Організують його творці проекту «Життя після АТО». Організатори забезпечують харчуванням, оплачують квитки. Похід запланований на 24-25 лютого. Кількість місць: 7-10 чоловік. Повідомити про своє бажання взяти участь у поході можна на електронну адресу: green.bird.zzzzz@gmail.com або надіслати повідомлення в Facebook — Ольга Олександрівська — <https://www.facebook.com/olya.f.work>.

На Тернопільщині не згасає «паспортний бум». Відколи 11 червня 2017-го Україна отримала такий довгоочікуваний безвіз, ажіотаж навколо виготовлення біометричних паспортів для виїзду за кордон із кожним місяцем лише збільшувався. На Тернопільщині цей бум триває й досі.

Статистика свідчить, що лише минулого року такі кордонні паспорти виготовили 115 тисяч мешканців нашого краю. Тим часом у міграційній службі розповідають, що найбільший пік звернень за закордонними паспортами минулого року припав на липень. Тоді підрозділи міграційної служби оформили трохи більше 13 тисяч документів. Лише за першій місяць 2018-го на Тернопілля оформили майже 15 тисяч паспортів громадян України для виїзду за кордон. За аналогічний період минулого року було оформлено трохи більше 5,5 тисяч.

На Тернопільщині у День всіх закоханих молодят одружуватимуть до опівночі. 3 нагоди свята Міністерство юстиції України ініціювало акцію під назвою «Кохання поза часом». Тож упродовж 16 годин охочі зможуть подати заяву про державну реєстрацію шлюбу та зареєструвати його.

Офіційне

Підсумки роботи Головного територіального управління юстиції за 2017 рік

Начальник Головного територіального управління юстиції у Тернопільській області Едуард Кольцов, перший заступник начальника управління Тетяна Вовк, заступники начальника управління Андрій Хічій, Ольга Дяченко, директор Регіонального центру з надання безоплатної правової допомоги Ірина Хондогій та директор філії державного підприємства «СЕТАМ» Борис Паньків взяли участь у прес-конференції, під час якої інформували представників обласних ЗМІ про результати роботи управління юстиції.

За словами очільника Головного територіального управління в Тернопільській області, впродовж звітного періоду у системі юстиції вдалося реалізувати чимало пілотних проектів та ініціатив Мін'юсту.

«Минулого року стартував загальнонаціональний правопросвітницький проект «Я МАЮ ПРАВО!», метою якого є кардинально змінити відносини громадянина та держави, навчити українців захищати свої права», — зазначив Едуард Кольцов.

Важливою складовою проекту «Я МАЮ ПРАВО!» став пуск низки ініціатив, найбільш вагомими з яких є «АгроРейдеріСтоп», «МаскиШоуСтоп», «ЧужихДітейНеБуває» та «ХабарЗанавчанняСтоп». Про те, чому це важливо, сказав той факт, що Указом Президента України 2018-й оголошено роком реалізації проекту у державі», — додав начальник управління.

Він також зауважив, що з метою спрощення доступу громадян до адміністративних послуг щодо державної реєстрації народжен-

ня дитини в області уже два роки працює проект Мін'юсту, згідно з яким працівники відділів ДРАЦС приймають документи, видають свідоцтва про народження і здійснюють реєстрацію новонароджених безпосередньо у закладах охорони здоров'я. 18 пологових будинків на Тернопільщині мають фронт-офіси Мін'юсту, в яких батьки 3659 дітей минулого року отримали перший документ свого малюка. Це 63% від загальної кількості (у 2016 році — 37%). Крім того, за місцем проживання зареєстровано 1155 новонароджених.

Проект «Шлюб за добу» — якісний сервіс для наших громадян, спрямований на мінімізацію корупції, з якою раніше було пов'язане прискорення процедури одруження. В Україні зареєстровано 450 шлюбів у рамках сервісу Мін'юсту — «Шлюб за добу». Переваги його очевидні — молодяттам не потрібно йти до відділів ДРАЦС, стояти в чергах і чекати місяць, достатньо звернутися до організатора реєстрації шлюбу.

«У рамках загальнонаціональ-

ного правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!» нами проведено широку інформаційну кампанію в області. У населені пункти здійснено майже триста виїздів мобільних груп, надано близько трьох з половиною тисяч консультацій. Найбільше звернень було стосовно спадкових справ, реєстрації права власності на земельну ділянку, порядку стягнення аліментів, апостилювання документів», — розповіла перший заступник начальника управління Тетяна Вовк.

«Мін'юстом запроваджено заход, який називається «Кохання поза часом». 14 лютого, у День святого Валентина, у Тернополі, Зборові, Шумській і Монастирських відділах ДРАЦС будуть працювати з 8:00 до 24:00. Закохані пари можуть подати хто заздалегідь подав заяви про одруження, будуть проведені урочисті церемонії», — інформувала заступник начальника управління Ольга Дяченко.

Для одержання апостилю тепер немає необхідності стояти в чергах, достатньо лише надісла-

ти відскановані документи через мережу Інтернет та отримати в електронній формі документи з проставленим апостилем, оплативши послугу, використовуючи платіжні системи. Цим сервісом минулоріч в області скористалися 3869 громадян.

Заступник начальника управління Андрій Хічій повідомив, що минулого року державними виконавцями управління юстиції було стягнуто понад 17 млн 240 тис. грн на користь державного бюджету та забезпечено надходження у бюджет 7 млн 350 тис. грн зовнішнього збору. У виконавчій службі перебуває близько 9 тисяч проваджень щодо неплатників аліментів. Загалом це становить майже 30 відсотків від загальної кількості проваджень. За минулий рік державними виконавцями стягнуто близько 45 млн грн аліментних сум на користь 13 тисяч дітей.

«У Тернопільській області забезпечено 18 точок доступу до системи безоплатної правової допомоги. Минулоріч до них

звернулися 22 тис. громадян. Переважно це люди (понад 16 тис.), які потребували консультацій і роз'яснень стосовно чинного законодавства. Минулого року лише регіональним центром було видано майже 2 тис. доручень для участі адвокатів у кримінальних провадженнях. Як наслідок, маємо одинадцять виправдувальних вироків», — зазначила директор Регіонального центру з надання безоплатної правової допомоги в області Ірина Хондогій.

«Державне підприємство «СЕТАМ» було утворене у 2015 році як одна із складових бороти з корупційними проявами у системі реалізації арештованого майна. Минулого року через систему «СЕТАМ» в області було реалізовано 107 транспортних засобів. Найдорожчий — за 845 тис. грн. Загалом реалізація майна, виставленого на торги, здебільшого відбувається з приростом вартості», — повідомив директор філії Борис Паньків.

Головне територіальне управління юстиції у Тернопільській області.

Податкові новини

Нові рахунки для сільськогосподарських товаровиробників

У Тернопільській ОДПІ повідомили, що, відповідно до наказу Державної казначейської служби України від 12.01.2018 №10 «Про затвердження Змін до Довідника відповідності символу звітності коду класифікації доходів бюджету», відкрито рахунки для зарахування надходжень з коду класифікації доходів 18050500 «Єдиний податок з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків», символом звітності 664.

Нові рахунки запроваджені в дію з 22.01.2018 р.

Інформацію про нові рахунки можна отримати на офіційному субсайті «Територіальні органи ДФС у Тернопільській області» за допомогою електронного банера «Бюджетні рахунки» та/або за посиланням: <http://tr.sfs.gov.ua/byudjetni-rahunki/>.

Звітність із плати за землю за новою формою

У Тернопільській ОДПІ зазначили, що з 2018 року платники земельної податку подають звітність до податкової інспекції за новою формою.

Зміни до Податкової декларації з плати за землю внесені наказом Мінфіну від 23.01.2017 №9.

Зокрема, у новій формі декларації:

— змінено колонку 8 про розрахунок суми земельного податку та орендної плати — розмежовано виміри (га/кв. м), які зазначено у витягах про нормативно-грошову оцінку земельних ділянок, що надані Держгеокадастром;

— уточнено колонку 10 про розрахунок суми земельного податку та орендної плати — доповнено словами «одиноці площі», тобто, для розрахунку суми податкового зобов'язання застосовується нормативна грошова оцінка площі застосовуються нормативні грошові оцінки площі ділянки, а не усієї ділянки.

Інформація щодо категорії або цільового призначення земельної ділянки зазначається відповідно до Класифікатора видів цільового призначення земель, затвердженого наказом Державного комітету України із зазначенням земельних ресурсів від 23.07.2010 року № 548. Начальник відділу електронних сервісів та звітності Любомир Шевченко нагадує, що, відповідно до вимог статті 286 Податкового кодексу, останнім днем подання звітності з плати за землю є 20 лютого 2018 року.

Відвідати тренінги та отримати практичну допомогу стосовно заповнення звітності можна у Центрі обслуговування платників. Телефон для довідок 43-46-10. Також нагадуємо, що у січні розпочалась кампанія декларування громадянами неоподатковуваних доходів. Дізнатися про особливості кампанії 2018 року можна у Центрі обслуговування платників Тернопільської ОДПІ за адресою: вул. Білецька, 1 чи за телефонами: 43-46-46, 43-46-10.

— **Хочу подавати звітність через електронні засоби зв'язку. Яким чином потрібно це робити?**

— Для подання звітності через сервіс «Електронний кабінет» користувачу потрібно зайти за посиланням sfs.gov.ua, в приватній частині (особисто кабінеті) вибрати режим «Введення звітності», який надає користувачу можливість та надіслати звітність до контролюючих органів.

У режимі «Введення звітності» в панелі навігації необхідно обрати відповідний фільтр, а саме: «Рік», «Період» та «Тип форми».

За запровадженням, користувач отримує перелік всіх звітів за відповідний звітний період. Звітний період (місяць, квартал чи рік) визначається двома параметрами — роком та місяцем.

Звертаємо увагу, що вибраний період «Рік 2017, період грудень» означає, що для перегляду і створення доступні форми щомісячної звітності за грудень — 2017 року, квартальної — за 4-й квартал 2017 року і річної за — 2017 рік.

Із запропонованого переліку форм необхідно вибрати саме ту, яка безпосередньо відповідає необхідному звітному періоду.

Також ви можете прийти у Центр обслуговування платників, де Вам нададуть практичну допомогу щодо заповнення звітності.

— **У які строки мають звітувати підприємці на спрощеній системі оподаткування?**

— Платники, які обрали спрощену систему оподаткування, 1 або 2 групи, подають до податкової інспекції декларацію один раз на рік. Термін подання декларації протягом 60 календарних днів після закінчення звітного року (у 2018 році за минулий рік — 1 березня). Платники, котрі обрали 3 групу єдиного податку, подають де-

Квартальна звітність

Днями у Тернопільській ОДПІ відбулась чергова «гаряча лінія» щодо подання квартальної звітності. На запитання відповідає начальник відділу електронних сервісів та звітності Любомир Воловоденко.

кларіацію у строки, передбачені для квартальної звітності, тобто, протягом 40 днів після закінчення звітного кварталу (у 2018 році звітують до 9 лютого).

— **Фірма утримала податок. Одна з форм 1ДФ зробили помилку у написанні ідентифікаційного номера. Чи є це порушенням?**

— Хочу наголосити, що графа 2 «Податковий номер» є одним з обов'язкових реквізитів під час заповнення податкового розрахунку за формою № 1ДФ. Невідображення, відображення з помилками цього реквізиту є порушенням вимог Порядку щодо заповнення такого розрахунку. Адже саме він ідентифікує особу, який фірма виплатила коштів. За порушення передбачений штраф у сумі 510 грн. Це — на перший раз. Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі 1020 гривень.

— **На фірмі є працівник, який свого часу відмовився від ідентифікаційного номера, про що мав відмітку — штамп податкової в паспорті. Бухгалтер, подаючи інформацию про його дохід, у формі № 1ДФ зазначила серію та номер паспорта. Сьогодні він виробляє новий, біометричний паспорт. Що надалі зазначати в 1ДФ?**

— Форму бланка паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм затверджено відповідною Постановою Кабміну № 302. Паспорт містить зону віртуальної перевірки (VI), де зазначено, що паспорт громадянина України — власність України. Крім того, у паспорті є назви полів, зокрема:

- «РНОКПП/РН»TRC» (реєстраційний номер облікової картки платника податків), який зазначається десятима цифрами;
- «Документ № / DOCUMENT №»;

номер документа встановлює Державна міграційна служба, він містить дев'ять цифр. У разі наявності офіційного повідомлення податкового органу про відмову від реєстрації платника податків, у відповідному полі проставляється слово «відмова». Якщо така інформація відсутня, то відповідне поле не заповнюється. Таким чином, у разі наявності в електронному паспорті громадянина України слова «відмова», бухгалтер у формі № 1ДФ під час надання інформації стосовно такої фізичної особи відображає номер паспорта, який містить дев'ять цифр.

— **Студент навчався в університеті на основі. За навчання оплачувала його бабуся. Чи може він скористатися податковою знижкою на навчання?**

— Платник податку має право включити до податкової знижки на зменшення оподаткованого доходу за наслідками звітного податкового року фактично здійснені ним протягом звітного податкового року витрати у вигляді суми коштів, сплачених на користь вітчизняних вищих та професійно-технічних навчальних закладів для фізичної особи, що є членом середньої професійної або вищої освіти такого платника податку та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення.

Членами сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення вважаються її батьки, чоловік або дружина, діти, у тому числі усиновлені.

Однак, якщо за навчання студента сплатили особи, які не є членами його сім'ї першого ступеня споріднення, а це — брат, сестра, дід, баба та інші особи, то право на податкову знижку щодо таких сум відсутнє.

Зазначена норма передбачена п.п. 14.1.263 ст. 14; п.п. 166.3.3 ст. 166 Податкового кодексу України.

Реформи

Земельна децентралізація

Землі сільськогосподарського призначення перейдуть у власність ОТГ

Уряд на засіданні цього тижня схвалив розпорядження про передачу земель сільськогосподарського призначення у власність об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Сьогодні цими землями керує держава, що суттєво ускладнює стале просторове планування території ОТГ. Голови об'єднаних громад неодноразово наголошували на важливості вирішення цієї проблеми. У парламенті ще з 2015-го тривають дискусії з цього приводу, зареєстровано не один відповідний законопроект, однак остаточного рішення народні обранці досі не знайшли.

«У Верховній Раді є ретельно відпрацьовані законопроекти з усіма можливими моделями управління земельною децентралізацією. Вони відрізняються визначенням розпорядника земель — ним будуть усі громади чи лише об'єднані; формою управління землями — це буде власність чи лише право розпоряджатися; чи лише контролю. Законопроекти містять положення, які дають змогу швидко і без зайвих витрат бюджетних коштів передати земельні повноваження на місце. Слід лише вибрати модель, яка буде найбільш ефективною, хоча всі вони абсолютно прийнятні», —

зазначив у блозі на сайті «Економічна правда» народний депутат, член парламентського комітету з питань аграрної політики і земельних відносин Олег Кулініч.

Поки парламентарі працюють над відповідними законами шляхом, аби пошкввити вирішення питання передачі об'єднаним громадам земель за межами населених пунктів.

Коли, як і скільки?

З 1 лютого Держава служба з питань геодезії, картографії та кадастру розпочала інвентаризацію близько 760 тис. га земель з подальшою передачею з державної в комунальну власність ОТГ, відповідно до статті 117 Земельного кодексу України (з них орієнтовно 37 тис. га мають отримати ОТГ Тернопільщини). Завершити інвентаризацію планують до кінця цього року. Прем'єр-міністр заявив про готовність уряду компенсувати половину вартості інвентаризаційних робіт.

Презентуючи механізм передачі земельних ділянок у власність громад, **першої заступник та продовольства України Максим Мартинюк** зазначив, що алгоритм цього процесу складається з чотирьох етапів: Голопотання ОТГ до відповідного Головного управління Держгеокадастру про передачу земель; інвентаризація земель

у межах ОТГ; реєстрація земельних ділянок у кадастрі; передача земель у комунальну власність. Першу передачу земель громадам урядовці планують здійснити в березні 2018-го.

Зі слів Володимира Мартинюка, в розпорядження об'єднаних громад може перейти до 7,2 млн га, з яких 2,5 млн га ще не розподілені між користувачами. Передача земельних ділянок поза межами населеного пункту в користування (власниково) або у власність здійснюватиметься лише за погодженням з ОТГ і після прийняття ними відповідного рішення. Зі слів Володимира Гройсмана, за порушення цього правила передана кримінальна відповідальність. Відповідно до розпорядження уряду, відтепер Держгеокадастр утримуватиметься від розпоряджень землями на території ОТГ, окрім випадків, на території ОТГ, окрім випадками звертатимуться самі громади.

«Надалі Держгеокадастр матиме лише контрольні функції, а не розпорядчі. Це антикорупційний принцип. Наприклад, хтось користуватиметься паєм, але не оформив і не платить земельний податок у місцевий бюджет. Інвентаризація допоможе виявити неформальні, фактично нічий земельні ділянки і повернути їх об'єднаним громадам, а це — додаткові фінансові надходження. З точки зору системності такий крок

є правильним. Законодавець за таких обставин затвердив необхідний закон», — зазначив у коментарі «Подільському слову» **директор Інституту розвитку територій Юрій Ганущак**.

Землі — громаді: що це дає

Передбачається, що така урядова ініціатива сприятиме розвитку ОТГ і збільшенню їхньої фінансової спроможності. Відтепер не прийматимуть, а об'єднані громади чинитимуть, а рішення щодо розширення сільськогосподарського виробництва, залучення інвестицій і самостійно встановлюватимуть суму орендної плати за землі поза межами населених пунктів.

Урядовці переконані: децентралізація земельних відносин дасть змогу подолати проблему корупції в цій сфері. Рада громади визначить ставку земельного податку, який повністю залишатиметься на місцях. За прогнозами експертів, завдяки розширенню експлуатації ОТГ розпоряджатимуться земельними масивами, обсяги додаткових надходжень до місцевих бюджетів

від сплати за землю зростуть на 30-40%. Податкові надходження за використання земель за межами населених пунктів можуть становити до 10% бюджетних надходжень ОТГ, кажуть в уряді.

Процес передачі земель об'єднаним територіальним громадам висвітлюється на спеціальному веб-порталі otg.land.gov.ua. Оперативну консультацію з цього питання можна отримати від фахівців Держгеокадастру за телефоном «гарячої лінії» 0 800 502 528.

«Рішення уряду дає вирішувальний крок, щоб без очікування й незалежно від парламенту рухатися вперед щодо вирішення питання передачі сільськогосподарських земель громадам. Але це не означає, що на законодавчому рівні. Закон дає можливість розпочати передачу таких повноважень у всій країні одночасно, а не крок за кроком», — зазначив у коментарі AgroPolit. **соп віце-прем'єр-міністр національного розвитку та ЖКГ України Геннадій Зубко**.

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Аграрна Тернопільщина

Яке насіння — таке й покоління

Мені довелося бути першим, хто написав про зародження у нашому славному краї першого приватного підприємства такого профілю — «Тернопільнасіння». Його співзасновниками стали молоді та енергійні чоловіки, менеджери молоді незалежної України.

Керівники ПП «Тернопільнасіння» Юрій Климук, Василь Чамбул та Зіновій Дольний.

Колгоспна система в ринкових умовах економіки розвалювалася, розпочалося масове безробіття, досвідчені аграрні кадри надовго виїжджали на заробітки в Росію, Польщу, Португалію, Іспанію. Галицькі родини тоді від безгрошів'я, порожніх прилавків, відвертої відчаї рятували батьківські мізерні пенсії. У ближньому й далекому зарубіжжі горбатий і гнув спину на чужоземця майже кожний другий назбручозець. Тим часом в Україні зруйнувалися або були прихвалізовані новоявленими нуворишами заводи, фабрики, потужні комбінати. Пусткою лежала і заростала бур'янами необроблена земля, по-хизацьки розкрадено матеріально-технічну й виробничу базу колишніх колективних господарств, демократи усіх мастей цькували й ганьбили досвідчених господарників — керівників, які душу й серце віддали землі-господарській, працьовитій громаді й розвитку соціальної сфери.

Примусово, без згоди хліборобів, призначали керівників новостворених КСП, СП. Однак було багато відповідальних і знайомих, що зуміли зберегти весь набутий роками капітал трудівників.

На довгий і тернистий журналістській дорозі поталанило більше зустріти тих ратаїв, хто вперто орав плугом задля України, рідного краю, отчої землі. Серед них — чимало представників нової генерації аграріїв. Зо-

крема, Зіновій Дольний — учений-агроном, який свого часу був головним агрономом Тернопільського райсільгоспуправління, а пізніше головним агрономом-насінневодом ДКМО «Насіння Тернопільщини». Також мовою економіки, які вже працюють понад півтора десятиліття у насінництві, — Василь Чамбул та Юрій Климук. Вони в складчину викупили приміщення занедбаного кормоцеху і котельні в селі Івачів Долішній і

гуртом взялися за важливу і надзвичайну необхідну справу.

Капітально відремонтували викуплені господарські приміщення, під'їзні шляхи, початках придбали очисну імпортовану багатоперіодичну машину «Пектус», обладнали лабораторію, підшукали фахівців. Сировину закуповували в діючих сільгоспідприємствах східних і центральної частини області. Переважно це — насіння багаторічних й однорічних злакових трав і кормових культур, зокрема конюшини і люцерни, на яке був особливий попит серед агрогосподарств, що цілеспрямовано займалися тваринництвом.

— Тепер ПП «Тернопільнасіння» має кордонне і вітчизняне обладнання, а також кваліфікованих спеціалістів, — каже один із його співзасновників Юрій Климук. — Це дає нам можливість здійснювати як очистку, так і доочистку насіння люцерни, конюшини, білої гірчини, ріпаку, буркуна, люпину, вівса, багаторічних злакових трав — вівсяниці, райграсу, грятіці, стоколосу, тимофійки та інших. Ми маємо ділові й партнерські контакти з лише зазвичайними агрономом і фермерами не лише з Західної України, а й з майже усіх областей держави. Високо тримаємо марку свого підприємства. Постійно вивчаємо передовий досвід, новітні технології. Я і мої колеги — Зіновій Дольний та Василь

Чамбул — беремо активну участь в усіх всеукраїнських Днях поля. Запрошують нас на наради-семінари, наукові конференції з питань насінництва, впровадження нових сортів.

— Потреба у якісному та висококондиційному насінні зростає з кожним роком. Тому займаємося розширенням власного виробництва, — доповнює свого партнера з агробізнесу Василь Чамбул. — У своєму господарстві «Семіль Агро» («семей» своєю есперанто означає «насіння») в обробітку маємо понад півтори сотні гектарів в Івачеві Долішньому й Івачеві Горішньому, Дубівцях Тернопільського і Глядах Зборівського районів.

Насіння пропонує понад шістьдесят найменувань насіння однорічних і багаторічних трав та кормових культур. Суміші трав на пасовища, сінокопи, озеленення парків та скверів, територій установ і організацій замовляють представники з усіх областей України.

— Основне, на чому ми сконцентрували основний виробничий напрямок своєї діяльності, — це очищення і калібрування вирощеного насіння або закупленої сировини до найвищих посівних кондицій, — каже до найвищих посівних кондицій, — каже до найвищих посівних кондицій. Якість продукції, висока схожість — основа з основ. Як гласить народна мудрість, яке насіння — таке й покоління.

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.

Колонка редактора

Дорогі друзі, шановні читачі «Подільського слова»!

Публікація інтерв'ю Василя Шкляра та стаття про його роман «Троця» в минулому номері нашої газети були не випадковими. Фактично вони стали проамбулою до циклу публікацій, який ми розпочинаємо друкувати з цього номера.

Ідею цю виношує давно. Ще восени в редакцію зателефонував наш читач і постійний дописувач Михайло Архипович Миколенко. Свого часу Михайло Архипович був директором Товстолузької школи, заступником голови Тернопільської районної ради, начальником управління освіти ТОДА, головою Тернопільської обласної ради. Сьогодні він на заслуженому відпочинку, але продовжує активне громадське життя. Зрештою, він дуже цікавий співрозмовник.

Під час тієї розмови з ним ми обговорювали одну з газетних публікацій у рамках висвітлення заходів з відзначення 75-річчя створення УПА. Йшлося й про роман В. Шкляра «Троця», який напередодні саме вийшов із друку, про порушену ним проблематику зради, про наших земляків — героїв, вижили, змогли повернутися додому. І про тіх, на чийі могилах немає хрестів, бо рідні, можливо, й не знають, де вони — ці могили...

«За кожним із них стояла зрада, — сказав тоді Михайло Архипович. — Зрада ворогів і друзів, сусідів, а іноді навіть і рідних. Ідеологічні міркування, бажання вислужитися, страх за своє життя чи життя своєї родини — що керувало цими людьми? Можна зрозуміти зраду, але чи можна її виправдати?»

Ця розмова зачепила мене, засіла в голові, і з'явилася одна задумка. Від імені редакції «Подільського слова» я написала звернення на ім'я начальника управління СБУ в Тернопільській області й отримала дозвіл на роботу з архівними документами.

Тож, шановні читачі, пропонуємо вашій увазі нову рубрику «З архівів СБУ». Ми писатимемо про наших земляків — воїнів УПА, членів ОУН, звичайних людей, які, можливо, й не мали жодного стосунку до цих організацій, але потрапили до страшного молоху репресивної машини для організації показників, успішної роботи з викриття «бендерошцев». Безневинно показників, засланих до Сибіру і знитячених у таборах, жертв епохи, які пережили німецьку окупацію чи були вивезені на роботи до Німеччини і вже цим заслужили тавро «ворог народу». Це будуть розповіді про ваших односельчан, сусідів, родичів — людей, яких хтось із вас ще, може, й пам'ятає.

Героями нашої першої історії будуть мешканці села Забойки, бо звідти з оповідей моєї бабусі. **В планах — написати про всі села Тернопільського району, тож сподіваємося на вашу підтримку. Якщо серед ваших знайомих чи рідних є люди, які могли б стати героями нашої рубрики, повідомте нам, будь ласка.**

Наталка ЧАПРАК.

З архівів СБУ

З часу активної боротьби українських повстанців вже минуло чимало часу, однак правда й надалі ховається у глибинах історії, у фондах архівосховищ та й у людській пам'яті... Говорити про ті події старшому поколінню й досі важко. Не винятком є історія визвольного руху в Забойках, зокрема діяльність членів Організації українських націоналістів.

Територіально с. Забойки належали до Зборівського районного осередку ОУН.

Місцеве кущове відділення ОУН (конспіративна назва «Лоза») хоч і не проводило диверсійної роботи, не брало участі у відкритих боях із частинами НКВС та Червоної армії, проте мало багато важливих завдань. Зокрема, отримання розвідданих та інформування районного проводу ОУН про настрій серед населення у селі, про настрої серед бейових, збір коштів і провізії для бейових підрозділів ОУН-УПА, просвітницька, освітня та пропагандистська діяльність, виготовлення та розповсюдження листівок патріотичного спрямування.

Активним членом осередку був уродженець с. Забойки Михайло Степанович Черник, 1907 року народження. Йому, як і багатьом людям тієї епохи, довелося пройти через важкі випробування репресіями, тюрмами...

З перших днів Другої світової війни Михайло Степанович був призваний до лав Червоної армії, проходив службу в артилерійському полку, який базувався в м. Прилуки Чернігівської області. Наприкінці серпня 1941 р. його разом із кількома іншими військовослужбовцями відрядили до м. Лубни із завданням отримати коней. Коли поверталися у розташування, потрапили в оточення німецької армії. В таборі для військовополонених Михайло Черник пройшов реєстрацію як житель Західної України та був звільнений із полону. Маючи відповідну перепустку,

Герої і зрадники

10 жовтня 1941 року повернувся до рідного села, де на той момент перебували окупаційні німецькі війська. Зайнявся сільським господарством, вів спокійне та водночас важке життя селянина. Проте думка про несправедливість, утиски та репресії, які змушений переживати його народ, не покидала його... Він зближується з такими ж завзятими патріотами — братами Мар'яшами: Ярославом Юстиновичем (1914 р. н.) та Володимиром Юстиновичем (1921 р. н.).

У них виявилось багато спільного, окрім поглядів на геополітичне майбутнє України. Ярослав Мар'яш також був призваний до лав Червоної армії, служив у 407 будівельному батальйоні, який базувався у Дрогобичі та був сформований переважно з жителів західноукраїнських сіл. Одного разу хлопці, будучи по горло ситими реаліями служби в Червоній армії, вирішили втекти. Скориставшись панікою перших днів війни, вони спокійно покинули будівельний об'єкт і поїхали додому.

На рідних теренах чоловіки створили своєрідний «клуб за інтересами», збірний у когось вдома, спілкувалися на політичні та культурні теми, висловлювали своє невдоволення як одним, так і іншим окупаційними режимами, вільно Україну...

На одну з таких зустрічей прийшов незнайомий чоловік та відкомендував: «Летючий» (як згодом з'ясувалося, він був підрайонним провідником ОУН-УПА). Незнайомець був добре освіченим у питаннях політики, військової справи та культури. Особливо палко він розповідав про те, що світ, і безпосередньо Україна, перебуває напередодні великої години національних революцій, які покладуть край злочинницьким війнам імперіалістів і зітруть з лиця землі тюрми народів імперії. Наприкінці зустрічі «Летючий» підійшов до Черника та братів Мар'яшів, від Черника він на конфіденційну розмову, в ході якої запропонував стати членами ОУН. Молоді чоловіки з гордістю прийняли його пропозицію й обрали собі відповідні псевдо: Михайло Черник — «Сокіл», Ярослав Мар'яш — «Соловей», Володимир Мар'яш — «Чайка».

Як було зазначено вище, через малу чисельність і територіальну

віддаленість від основних формувань, кущовий осередок ОУН села Забойки мав свої специфічні, проте не менш важливі завдання, які сумлінно виконували наші герої. Крім того, члени осередку тісно співпрацювали з аналогічними підрозділами ОУН в селах Домаморич та Почапінці. Маючи цілу мережу зв'язкових, активно обмінювалися з'ясуваннями, ланцюговим принципом передавали інформацію одне одному тощо. Також місцеві патріоти намагалися розширювати свій «клуб за інтересами» шляхом підбору однодумців. Звичайно, до цієї справи підходили з особливою обережністю, багато разів перевірявши кандидатів, відбирали тільки найнадійніших.

ходження, вважає себе патріотом України, є надійним, адже давно уже «заклав» би їх поліцаєм! А те, що в Червоній армії служаєм — не біда. Порадившись, під час однієї з душевних бесід вони розкрились перед Маргоєвим і запропонували йому вступити до їх лав. Він не відмовив, але сказав, що треба подокувати... А на календарі був березень 1944 року.

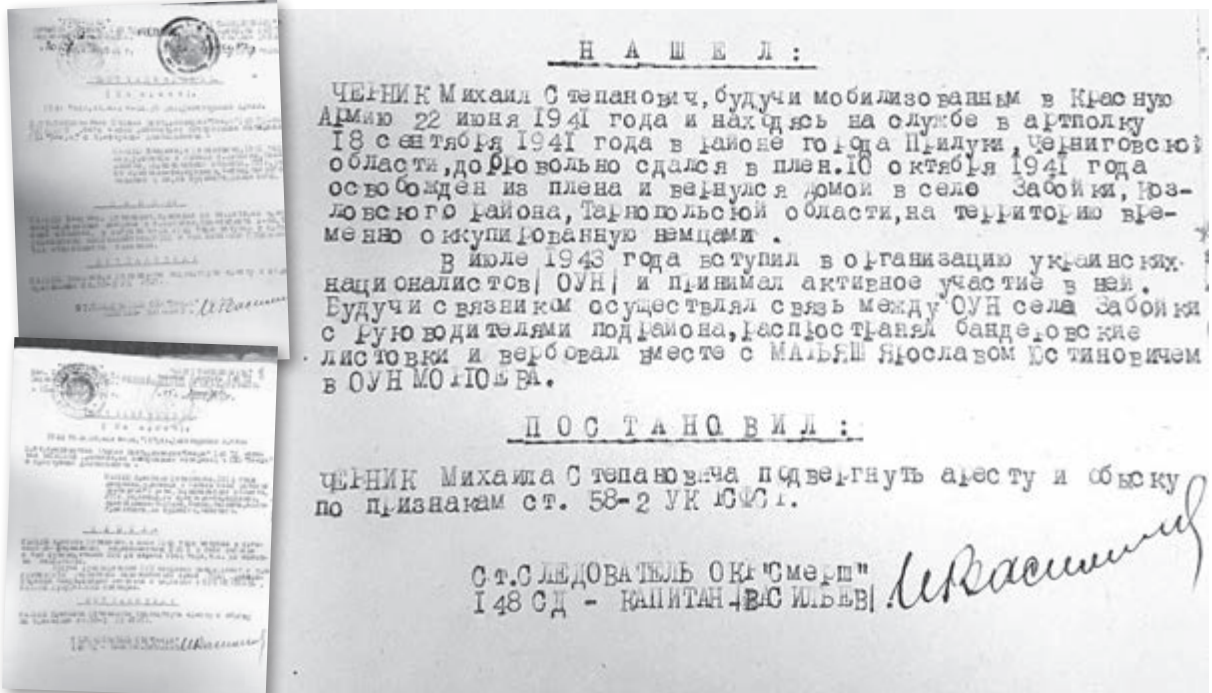
Після відступу німецької армії та повернення на терени Тернопільщини радянського окупаційного режиму, органи державної безпеки жорстоко боролися з членами патріотичних організацій та будь-ким, хто будь-коли, у будь-якій формі намірився виявити непокору радянській владі.

У квітні 1944-го органи ДБ за-

військового трибуналу Михайла Черника та Ярослава Мар'яша засуджено до вироку міри покарання — розстрілу. Володимир Мар'яш — до 10 років каторги у виправних таборах ГУЛАГу з подальшою заборобою повернення в рідні краї.

Згодом Михайло Черник та Ярослав Мар'яш оскаржать вирок до Президіуму Верховної Ради СРСР та отримують по 10 років каторги. Про їх подальшу долю відомо лише те, що їх етапували на пересильний пункт у Харківській області у липні 1944. Там слід обривається...

Дружину Ярослава — Катерину Миколаївну Мар'яш (1916 р.н.) разом із дітьми засудили до заслання в Сибір як сім'ю

Одним із таких, здавалося б, був колишній політрук Червоної армії Маргоєв Заліхман, або, як його називали в селі, Зелім (1914 р. н., уродженець Північної Осетії). Підлягав відсутності Червоної армії в 1941 році він із невідомих причин залишився у Забойках та оселився в одній з місцевих житежок. Допомігав по господарству, виконував важку чоловічу роботу, нічим, окрім характерної зовнішності та акценту, не вирізнявся з-поміж місцевих чоловіків. З часом заприятелював із сусідами та односельцями, серед яких були брати Мар'яші та Михайло Черник, ходив у гости, приймав їх у себе. Нерідко, виступив чарку-другу, починав розмову про наболіле кожному патріоту... Саме тому місцеві ОУНівці вирішили, що Зелім, незважаючи на своє по-

тримали 15 жителів с. Забойки. Декого з них, покатувавши кілька днів, відпустили, так і не вибивши зізнань. Проте нашим героям почастило менше. Слідчі, базу почастило показах. Свідків та не маючи будь-яких інших доказів, звинуватили Михайла Черника та Ярослава й Володимира Мар'яшів у підготовці збройного повстання (ст. 54-2 Кримінально кодексу СРСР). Крім того, незважаючи на майстерність працівників НКВС у фабрикуванні справ, їм не вдалося повною мірою довести провину В. Ю. Мар'яша. І тут почав діяти добре відомий сталінський принцип «Был бы человек, а статья найдётся». Володимиру додатково інкримінують пограбування місцевого магазину (ст. 46 Кримінального кодексу СРСР).

29 квітня 1944 року вироком

учасника ОУН. У 2009 році до управління СБУ в Тернопільській області з проханням надати інформацію про його діда звернувся громадянин Російської Федерації Сергій Вікторович Черемков...

Герой?.. Чи зрадник?

Саме завдяки свідченням товариша Маргоєва органам НКВС вдалося розкрити ОУНівське підпілля в Забойках. Зелім, почуваючи про повернення радянської влади та побоюючись за власну шкуру (в тих реаліях він — дезертир, ворог народу, можливо, навіть німецький шпигун), побіг до представників нової «влади» та з переляку виклав усе, що знав, а з чого не знав — вигадав. Врятувався!.. А як жеті, хто тобі відкрився, хто прийняв як свого, хто довірив свої життя?..

Час місцевий

У Тернопільському районі успішно реалізують масштабні проекти соціальної інфраструктури

Початок на стор. 1

— Тут стало значно тепліше та затишніше, відколи я був тут востаннє, — **каже нардеп від БПП Тарас Юрик.** — Мені приємно бути дотичним до реалізації такого гарного проекту, адже ці кошти, однозначно, є вкладом у майбутнє — у наших дітей, яким хочеться побачити, щоб усі їхні мрії були пов'язані з Україною. Щодо цього у нас, європейців, є багато роботи попереду. Та і від кожного з вас, діти, залежить майбутнє нашої країни, її процвітання та благополуччя. Не забувайте про це, і тоді ми разом зможемо побудувати сильну, розвинену та багату державу справжніх патріотів.

До слова, саме за поданням Тараса Зіновійовича округ №165 у 2017 році загальнодержавно отримав понад 25 мільйонів гривень економічного розвитку. Усі ці кошти були спрямовані на розвиток інфраструктури.

Наступним закладом, де побували керівники району та нардеп, була НВК «Великобірківська ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназія ім. С. Балея». Тут реалізовано проект з реконструкції даху корпусу №1, загальною кошторисною вартістю 878 470 тис. гривень. Кошти отримані за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій. Фінансову підтримку спрямовано за сприяння Тараса Юрика та при співфінансуванні селищного бюджету.

На даху навчального закладу застелили високотехнологічне покриття з гарантією на 20 років. Реконструкцію розпочали 27 вересня минулого року, а вже 8 грудня усі роботи були завершені. Тут виконано демонтаж старого покриття та влаштовано стяжку з цементного розчину, зроблено ремонт парапету, влаштовано покриття з мембрани та її прилягання до парапету.

Втім, і це ще не все. Як зазначили керівники району, селищний голова Роман Мацелюх належить до тих людей, які вміють бірківському селищному будинку культури торік сталася надзвичайна ситуація (обвалився дах), він поспішив за допомогою до очільників району та народного депутата Тараса Юрика з проханням допомоги у вирішенні загальної проблеми — заміни даху та стелі будівлі. Питання взяли на контроль і вже вирішують. Завдяки оперативним заходам там ще восени минулого року почали перекривати дах. Роботи тривають і досі.

— 900 тисяч гривень було скеровано, відповідно до постанови Кабміну, за рахунок субвенції на соціально-економічний розвиток, решту профінансувала селищна рада. Крім того, для реалізації проекту були спрямовані також кошти з резервного фонду Тернопільської РДА, — **каже районний очільник Олександр Похилій.** — Після перекриття даху розпочнуть роботи всередині приміщення, реконструкцію стелі будівлі, інші роботи. Тут зроблять сучасний ремонт. Спільними зусиллями ми повернемо життя у будинок культури, аби люди хотіли приходити сюди та отримували позитивні емоції.

На об'єкті обговорили окремі питання стосовно наступного проекту з облаштування внутрішніх приміщень будинку культури, термінів і джерел фінансування подальших робіт, адже із січня вартість усіх будівельних робіт та матеріалів зростає приблизно на 30%.

Останнім об'єктом, який оглянули, була Малоходачківська ЗОШ І-ІІІ ступенів. У комунальному закладі на замовлення від-

ділу освіти РДА підрядником виконано капітальний ремонт блоку «А» будівлі школи. Тут влаштовано нову аварійну з металопрофілю, виконано заміну аварійної перекриття (несучі балки пошкоджені та зруйновані шершавістю), а також відремонтовано приміщення після заміни перекриття.

— Було прийнято рішення виконувати роботи у дві черги. Першу розпочали в жовтні 2017-го і до кінця року завершили, адже в одному з корпусів дах був у дуже плачевному стані і потребував негайної заміни. Крім того, у школі довелося робити заміну стелі та міняти електричні рештки. Також ми зробили проект заміни рештки даху. Сподіваємося, що цього року вдасться закінчити і другу чергу робіт. **На проведення капремонту майже 740 тисяч гривень було спрямовано за рахунок державної субвенції з Фонду соціально-економічного розвитку за сприяння Тараса Юрика.** Решту коштів додали із місцевого бюджету, — **зауважує начальник районного відділу освіти Василь Цаль.**

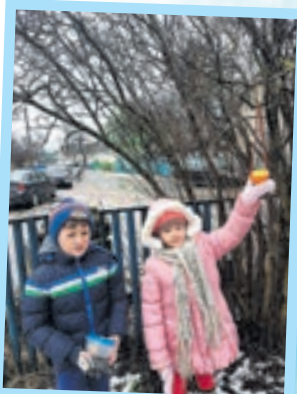
У Великих Бірках та Малому Ходачкові гостям висловили щирі вдячності за те, що держава та керівництво району не залишили жителів у скрутний час наодинці з виробами. На цьому етапі ініціативи в районі не закінчуються — попереду ще багато справ та планів щодо покращення інфраструктури Тернопільського району. І у цих питаннях поспіх зайвий, адже масштабні проекти завжди потребують виважених та послідовних кроків.

Лілія КУЛЕНИЧ.

Шкільний меридіан

Школярі району допомагають зимуючим птахам пережити холодну пору

Узимку пернатим дуже складно самотужки добувати собі їжу. Для них основною загрозою є не стільки холод, скільки голод.

Учні Білецької ЗОШ І-ІІ ступенів

*Змайстрували годівничку,
На дно всипали пшеничку.
Крихти хліба, трішки сала,
Щоб синичка прилітала.
Бо зима, мороз надворі,
А в мороз пташині — горе.
Треба їй допомагати
В люту зиму виживати.*

Учні Великоглибочецької ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Ярослава Стецька

Шкільний меридіан

Солодкий ярмарок

«Допоможи онкохворій дитині»

Доки людина відчуває біль – вона жива.
Доки людина відчуває чужий біль – вона людина.
Франсуа Гізо

Наприкінці січня в загальноосвітніх школах Ярмарок «Допоможи онкохворій дитині».

До проведення заходу долучилися учні закладів загальної середньої освіти і вихованці ДНЗ, а також їхні батьки, педагогічні працівники, представники органів місцевого самоврядування, працівники ТЗОВ «Арсенал» в с. Дубівці, ТОВ «MOST-Україна» в с. Байківці, спільнота «Матері в молитві» храму Святих верховних апостолів Петра і Павла с. Лозова, учнівський та педагогічний колективи Микулинецької опорної школи І-ІІІ ст, мешканці населених пунктів Байковецької громади. Усі зібрані кошти будуть передані родині випускника НВК «Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ», який проживає у с. Гаї-Шевченківські.

Дякуємо усім небайдужим, хто відгукнувся на запит про допомогу. Нехай Господь заплата за доброту сторицею.

Районний семінар учителів мистецтва

Творчість та його різновиди несуть людям культуру і вихованість, мистецтво робить усіх більш духовними і доброзичливими.

31 січня 2018 р. на базі Тернопільської обласної бібліотеки для молоді відбувся методичний тренінг з елементами тренінгу «Науково-елементарний та методичний супровід організації курсу «Мистецтво» у 9 класі» для вчителів художньої культури та мистецтва Тернопільського району.

Районувачка Ірина Грицишин, підготувала презентацію «Бібліотеки світу». Цікавою була розповідь заслуженого художника України з Тернополя Миколи Пазізіна про живопис, мистецтво створення картин, міжнародні

виставки творчих робіт за межами України. Поділилася досвідом роботи Н. В. Кошильовська, мистецтва Острівської ЗОШ І-ІІІ ступенів. Дякую всім за змістовне спілкування.

Ольга ДЕМИДА.

О, вареник прехороший!

Цікаво й змістовно провели літературно-мистецьку композицію «Ода варенику» в Тернопільській спеціалізованій школі І-ІІІ ступенів із поглибленим вивченням іноземних мов №29 учні 7-Б класу разом із вчителем української мови та літератури О. С. Чіпак та вчителем англійської мови Л. П. Борович.

Родзинкою свята було те, що школярі прославили найулюбленішу українцями страву, цей своєрідний національний бренд — вареник — українською та англійською мовами.

Діти декламували вірші, читали гуморески, співали пісні. Довго не змовкали оплески після інсценізації гуморески Павла Глазого «Як ми з батьком вареники ліпили» у виконанні Марка Гуля та Назара Олексюка.

Учитель української мови та літератури О. С. Чіпак розповіла, що археологи й історики під час вивчення знахідок трипільської культури встановили, що вареники полюбили ще в ті часи. Українці вірили, що вони мають магічну силу, тож готували їх, коли народжувалась дитина, на Святвечір, несли вареники порослоді після пологів. Молоді дівчата ворожили за допомогою вареників на Андрія.

Нікого не залишила байдужим народна пісня у виконанні А. Назаревич та М. Ольхового «А май милій вареничок хоче».

Свято закінчилося вареничків:
О, вареник прехороший!
Я тобі співаю оду.
Ти довіку будеш любий
Українському народу!

Духовне

Коронована Папою Римським Франциском копія ікони Зарваницької Матері Божої — з 10 лютого у Тернополі

О 16:30 її зустрічатимуть в архікатедральному соборі УГКЦ. Ікона перебуватиме в храмі до суботи, 17 лютого.

- Після цього з благословення митрополита Василя Семенюка ікона перебуватиме в інших парафіях Тернопільщини.
- 17.02-24.02 – церква Св. мч. Бориса і Гліба, смт Велика Березовиця.
 - 24.02-03.03 – церква Святої Трійці, м. Бережани.
 - 03.03-07.03 – церква Вознесіння Господнього, смт Козлів.
 - 07.03-10.03 – прокатедральний собор Переображення ГНХ, м. Зборів.
 - 10.03-14.03 – церква Зіслання Святого Духа, м. Теревовля.
 - 14.03-17.03 – церква Покрови Пресвятої Богородиці, смт Залізці.
 - 17.03-24.03 – церква Христового Воскресіння, м. Збараж.
 - 24.03-31.03 – церква Святої преподобної Параскеви, с. Ігровиця Тернопільського району.
 - 31.03-05.04 – церква Святого пророка Іллі, с. Петриків Тернопільського району.
 - 05.04 – повернення ікони у собор Зарваницької Матері Божої, с. Зарваниця.

День безпечного Інтернету

В освітніх закладах Тернопільського району 6 лютого з нагоди Дня безпечної мережі під гаслом «Створюй, спілкуйся та поважай: кращий Інтернет починається з тобою» відбулися заходи з метою залучити кожного з тобою відбудується кращого Інтернету для всіх, зокрема, для наймолодших користувачів.

Буцнівська школа

Грабовецька школа

Прошівська школа

ПОНЕДІЛОК 12 лютого

UA.ПЕРШИЙ
06.00 Зимові Олімпійські ігри 2018. Фігурне катання. Команди. Фінал.

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

ІНТЕР

06.10, 22.30 „Слідство вели... з Леонідом Каневським“

ICTV

05.00, 04.50 Т/с „Віддлі 44“

СТБ

06.10 Т/с „Коли ми вдома“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 02.15 Зона ночі

„УКРАЇНА“

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною

ВІВТОРОК 13 лютого

UA.ПЕРШИЙ
06.00 Зимові Олімпійські ігри 2018. Сноуборд. Хафпайп. Кваліфікація (чоловіки)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

ІНТЕР

06.00 „М/ф“

ICTV

05.35, 20.20 Громадянська оборона

СТБ

06.10 Т/с „Коли ми вдома“

НОВИЙ КАНАЛ

03.04 Абзац

„УКРАЇНА“

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною

СЕРЕДА 14 лютого

UA.ПЕРШИЙ
06.00 Зимові Олімпійські ігри 2018. Фігурне катання. Коротка програма (пар)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

ІНТЕР

06.00 „М/ф“

ICTV

05.35, 10.10 Громадянська оборона

СТБ

07.55 „Все буде смачно!“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Абзац

„УКРАЇНА“

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною

ЧЕТВЕР 15 лютого

UA.ПЕРШИЙ
06.00 Зимові Олімпійські ігри 2018. Фігурне катання. Довільна програма. Пари

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

ІНТЕР

06.00 „М/ф“

ICTV

05.35 Громадянська оборона

СТБ

07.55 „Все буде смачно!“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Абзац

„УКРАЇНА“

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною

П'ЯТНИЦЯ 16 лютого

UA.ПЕРШИЙ
06.00, 00.05, 01.10 Зимові Олімпійські ігри 2018. Фігурне катання. Коротка програма (чоловіки)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

ІНТЕР

06.00 „М/ф“

ICTV

05.35 Громадянська оборона

СТБ

06.00, 00.45 Т/с „Коли ми вдома“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі

„УКРАЇНА“

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною

СУБОТА 17 лютого

UA.ПЕРШИЙ
06.00 Зимові Олімпійські ігри 2018. Фігурне катання. Довільна програма (чоловіки)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

ІНТЕР

06.00 „М/ф“

ICTV

05.35 Громадянська оборона

СТБ

06.15 „Хата на тата“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі

„УКРАЇНА“

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з Україною

НЕДІЛЯ 18 лютого

UA.ПЕРШИЙ
06.00 Зимові Олімпійські ігри 2018. Хокей. Фігурне катання. Коротка програма (чоловіки)

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

ІНТЕР

05.40 „М/ф“

ICTV

05.05 Факти

СТБ

05.55 Т/с „Коли ми вдома“

НОВИЙ КАНАЛ

04.50 Стендап-шоу

„УКРАЇНА“

06.50 Сьогодні

Вітаємо!

Колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро і щиро вітає з днем народження директора школи **Галину Зіновівну ЩЕПНУ**.

Незбутні вражень, щасливих подій,
Здійснення задумів, втілених мрій!
Хай прекрасним цвітом шлях життя ясни,
Справджуються завжди заповітні мрії.

Колектив Фонду комунального майна у Тернопільському районі щиро вітає з днем народження сторожа **Анатолія Анатолійовича ВОРОБІЙОВА**.

Нехай завжди Вам всміхається доля,
Несуть тільки радість з собою роки,
Хай щастя й здоров'я не зрадять ніколи,
Хай збуваються мрії, бажання й думки.

Коллективи відділу освіти Тернопільської РДА та районного методичного кабінету щиро вітають з днем народження начальника відділу освіти **Василя Зеновійовича ЦАЛЯ**, головного спеціаліста **Ірину Михайлівну БУКОВСЬКУ**, економіста централізованої бухгалтерії **Людмила Романівну ВОРОБЕЛЬ** та секретаря господарської групи **Любов Іванівну КУЗЬ**.

В святковий день
Прійміть вітання
Та найщиріші побажання:
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла.
І повсякденно, повсякчас
Хай буде все у Вас якраз!

Коллектив НВК "Довжанківська ЗОШ І-ІІІ класів вчителів-ДНЗ" щиро вітає з 30-річчям вчителя основ здоров'я та трудового навчання **Василя Івановича КОЗЮПУ**.

Бажаємо енергії і світлої долі,
Запалу, міцності, сили доволі.
Творчого вогули, віри й наснаги,
Щедроті серця, людської поваги.
На довгі стежки Вашої ниви
Будьте завжди Ви здорові й щасливі!

Виконавчий комітет Романівської сільської ради, працівники ФАПУ та начальники відділення зв'язку Романівка щиро вітають з ювілеєм листоношу Романівського відділення зв'язку **Олену ГРИНЬКО**.

Вітаємо зі святом,
Здоров'я та весіння, міцного терпіння,
Любові та поваги, таланту та наснаги,
Легкої вам роботи, рідинної турботи,
Даріть гладеньких самих, відносин бездоганих,
Товаришів відмінних та буднів позитивних!

Коллектив Великоберезовицької селищної ради, депутатський корпус, члени виконавчого комітету вітають з днем народження депутата селищної ради **Оксану Василівну ПІДГРУШНУ** та з ювілеєм члена виконавчого комітету **Надію Михайлівну ЧОРНОПИСЬКУ**.

Хай щастя панує у Вашому домі,
І радість у ньому живе,
Здоров'я міцного і щирої долі
Хай Бог посилає і Вас береже,
Бажаєм прожити і сім'ї й здоров'я,
Вам багато літ! Щедрої долі!

Підопічні Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району із с. Мишковичі щиро вітають з ювілеєм матірні **Любов Євгенівну ПАВЛОВСЬКУ** з народженням внука.

Хай усмішкою втішає і щасливим зростає,
Улюб'яє і красі, і в достатку, і в добрі.
Подарунків йому від долі, і в житті всього доволі,
Щоб пишались ним усі і в родині, і в сім'ї!

Оголошення

Великоберезовицька селищна рада проводить громадські обговорення містобудівної документації Детального плану території земельних ділянок:

- земельна ділянка, площею 0,3600 га, для будівництва індивідуальних гаражів на вул. Лесі Українки в смт Велика Березовиця;
- земельна ділянка, гр. **ВОЛИНЦЯ Валерія Анатолійовича**, площею 0,010 га, для будівництва

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ» має намір в атмосфері дозволів на стаціонарні джерела для об'єкта: ферма великої рогатої худоби за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Забойки, вул. Шевченка, 1.

У двох корівниках проводять розведення, відгодівлю ВРХ — молочних корів для отримання молока. Кількість одного молочного отримання ВРХ — 100 голів.

Під час травлення з організму тварин виділяється побічний продукт кишкової ферментації — метан, а також гній, який тимчасово зберігається на при-

Коллектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з народженням донечки психолога **Христини Петрівни ІВАСЮК**.

Хай росте Петрівню Вашу немолятко,
Хай його охороняють з неба ангелятка,
Хай Господь зішле дитині добру долю,
Здоров'ячка міцнецького!
Сонечка ясна ніченького!
Хай росте всім вам на вітху,
В домі буде море сміху!

Коллектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з ювілеєм соціального робітника с. Прішова **Галину Романівну ГЕМСЬКУ**.

Вітаємо щиро в день ювілею,
Бажаємо миру в душі й над землюю.
Хай радість приходить до Вашого дому,
Розмівши тривогу, невдачу і втому.
Хай добре працюється, гарно живеться,
Все вміється, множиться і удається.

Іменинники Тернопільського районного територіального лікаро-офтальмолога **Людмила Іванівна ТЕРЕЩЕНКО**, техник зубний **Павло Ігорович САЧКО**, підсобний робітник **Мирослав Васильович КОПАЧ**, заступник головного лікаря з економічних питань **Ярослава Василівна ДОВГУНЬ**, молодша медична сестра (санітарка палатна) **Валентина (Василівна) ОРДИНАС**, лікар-стоматолог **Іванна Степанівна ФАКА**, завідувач ФАПУ с. Малий Ходачків, фельдшер **Олександр Петрович ЯЦШИНА**, лікар-хірург **Олег Борисович МОРОЗ**, фельдшер з медицини невідкладних станів **Тетяна Іванівна ГОЛОЙДА**, техник зубний **Михайло ОГОРДИЧ ПІХ**, сестра медична стаціонару **Світлана Василівна ВЕНГЕРСЬКА**, бухгалтер **Ольга Іванівна ПОЛІГАЧ**, молодша медична сестра (санітарка-прибиральниця) **Ярослава Степанівна КЕРНИЧНА**, сторож **Василь Степанович ЦИБУЛЬСЬКИЙ**, завідувач ОВТП **Галина Іванівна ОСІНЧУК**, сестра медична загальної практики — сімейна медикогра **Галина Олексіївна ДАРМОГРАЙ**, сестра медична стаціонару **Ніна Аркадіївна ВОЛОВЕЦЬ**.

Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай посміхається життя,
Та буде кращим майбуття

Коллектив СПП «Мричко» щиро вітає з днем народження с/г робітника **Віталія Володимировича ЯБІШНИНА**.

В цей дорогий для серця день
Бажаєм квітів і пісень!
Від друзів — щирих привітань,
Від зірок — здійснення бажань!
Від сонця — світла і тепла,
Щоб доля щедрою була!

Педагогічний колектив НВК «Великоберяківська ЗОШ І-ІІІ ст.-гмнатія ім. С.Балєя» вітає з 55-річчям вчительки початкових класів **Наталію Сергіївну БАЛИК**.

Коли очі горять і душа молода?!
Хай доля дарує Вам доброго віку,
Щоб вітхи і радості було без ліку,
Хай обминають невдачі і грози,
Хай тільки від сміху з'являються слюзи!
Міцного здоров'я з роси і ягоди,
Бадьорість і радість хай будуть завжди!
Ми Вам посилаємо ці вітні слова,
А Бог хай дарує Вам багато літ!

Коллектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження **Ольгу Мар'янівну СТРЕМБІЦЬКУ** та соціальних робітників з с. Грабовець **Любов Анатоліївну ХАМУЛЯК**, з с. Верьбів **Вікторію Володимирівну СЛЮСАР**, з с. Козівка **Ганну Михайлівну БОНДАРЧУК**.

Для Вас — усі найкращі квіти
І найласкавіші слова.
Бажаєм Вам життя прожити
Без сліз, без горя, без біди.
Нехай воно щасливим буде
Сьогодні, завтра і завжди!

Дичківська філія «НВК ЗОШ І-ІІІ ст. ДНЗ с. Великі Гаї» щиро вітає з днем народження вчителя математики та фізики **Ольгу Іванівну МАХІНКУ** та вчительки української мови й літератури **Ірину Федорівну РОГОВСЬКУ**.

Нехай людська повага і визнання
Крокують поруч з вами в майбуття.
Любові вам і злагоди в родині,
Не знати горя, смутку і біди,
Хай прибуває щедро вам щодини
Із сонця й вітру із роси і води.

Дичківська філія «НВК ЗОШ І-ІІІ ст. ДНЗ с. Великі Гаї» щиро вітає з ювілеєм вчителя початкових класів **Галину Петрівну ШАФРАНОВСЬКУ**.

Хай квіт життя повіє не одвітає,
Нехай добро щодини прибуває,
Хай Матір Божу Вас охороняє,
Ісус Христос з небес благословляє
Нехай в душі панує доброта
На щедрі щастям багато літ!

Педагогічний колектив НВК «Мишковичська ЗОШ І-ІІІ ст. - ДНЗ» щиро вітає з днем народження вчителя фізичної культури **Ольгу Євгенівну СУРОВУ**, вчительки інформатики та математики **Ольгу Євгенівну ГУРНИК**, вчительки інформатики та математики **Олесю Богданівну ЮЗЬКІВА**.

Хай Бог вам пошле літа щасливі
І річку стрічку сонячних доріг.
Нехай удача на життєвій ниві,
Неначе килим, стелиться до ніг.
Хай радість буде на роботі і вдома,
Хай серце не знає невдач і втом.
Здоров'я вам, щастя на довгі-довгі роки!

Щиро вітаємо із 75-річчям **Любомира Томковича БУРДУ**.

З ювілеєм Вам своє вітання,
Здоров'я Вам міцного, як граніт,
А ще — усі найкращі побажання
На багатьох, багатьох, багатьох літ!

З повагою та любов'ю —
сім'ї Слебедюк та Дерлиця.

Інформує служба «101»

Дотримуйтеся правил пожежної безпеки

Станом на 05 лютого на території Тернопільського району виникли майже 400 тис. грн.

Пожежі виникли через порушення правил пожежної безпеки під час монтажу та експлуатації печей та інших теплогенеруючих агрегатів.

Шановні громадяни! З огляду на вище наведені сумні цифри статистики, вкотре нагадуємо про основні заходи безпеки під час експлуатації печей.

- У разі користування пічним опаленням:
 - біля кожної печі кожен топковим отвором на легкозаймистій підлозі слід прибити металевий лист розміром не менше 0,5x0,7 м;
 - усі димові труби та стіни на горіщі, через які прокладено димові канали, мають бути заштукатурені й пофарбовані;
 - попіл і шлак, видалені з топки, необхідно заливати водою та виносити в спеціально відведені місця. Не дозволяється висипати попіл і шлак поблизу будівель;
 - відстань від печей до стелажів, шаф та іншого обладнання має бути не менше 0,7 м, а від топкових отворів — не менше 1,25 м.

Оголошення

Мишковичська сільська рада оголошує конкурс на визначення суб'єкта оціночної діяльності проведення експертно-грошової оцінки:

- земельної ділянки, площею 0,0499 га, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою с. Мишковичі Тернопільського району Тернопільської області, вул. Січових Стрільців, 78.
- земельної ділянки, площею 0,1610 га, для будівництва та обслуговування будівель закладів культурно-просвітницького обслуговування за адресою: с. Мишковичі Тернопільського району Тернопільської області, вул. Січових Стрільців, 15 б
- земельної ділянки, площею 1,0520 га, для будівництва та обслуговування закладів освіти за адресою: с. Мишковичі Тернопільського району Тернопільської області, вул. Шкільна, 31.
- земельної ділянки, площею 0,1500 га, для будівництва та обслуговування будівель органів місцевого самоврядування за адресою: с. Мишковичі Тернопільського району Тернопільської області, вул. Січових Стрільців, 5.

Конкурс відбудеться 12 березня 2018 року о 10 год. в приміщенні Мишковичської сільської ради. Документи та пропозиції подають до 10 год. 12 березня 2018 року особисто або поштою в конвертах з відміткою «На конкурс Терно-пільського суб'єкта оціночної діяльності» за адресою: с. Мишковичі Тернопільського району Тернопільської області, вул. Січових Стрільців, 5, приміщення Мишковичської сільської ради. Телефони для довідок: (0352) 29-08-35, 29-09-95.

Співчуття

Незадовго до Різдва Христового відбулася у вічність **Матушинь Зеновія Антонівна**. Ось уже сорок днів її немає з нами. Чоловік, Михайло Матушинець, і вся родина глибоко сумують з приводу непоправної втрати. Невимовний біль наповнює їхні серця, адже покійна була вірною дружиною, чудовою матір'ю, дбайливою бабусею. Царство їй небесне! Вічна пам'ять!

Вона нас працює втішає,
Давала статки для життя,
Шляхами правди нас вела,
Щоб мали гідне майбуття.
Сумно й тяжко нам усім,
Любо до нас уже не приде,
Глибоко нам сумно і в душі —
Пишла з життя людина рідна.
В скорботі голови схилиєм,
Молитись будемо до Отця,
Хай їй у Царстві своїм Божім
Дарує вічне життя.
Чоловік та вся сумуюча родина.

Старостинський округ сіл Товстолуг та Застінка Великогаївської ОТГ висловлює глибоке співчуття рідним та близьким з приводу смерті **Шайнік Євгенії Володимирівни**.

Педагогічний колектив Острівської ЗОШ І-ІІІ ступенів сумує і висловлює співчуття учителю початкових класів **Марії Володимирівні Юрійчин** та учителю географії **Лілії Богданівні Звір** з приводу смерті **батька, дідуся**.

Школа життя

Два записники

Він — хімік, вона — філолог. Побралися ще студентами дванадцять років тому. Познайомив їх і був свідком на весіллі спільний приятель Орест. Щоправда, в самого подружжя життя не склалося. Спочатку вивчав філософію, потім став вільним художником, згодом воював добровольцем, а після поранення прийняв постриг.

Вони, як і інші, називають його братом Орестом. Бо він напевно для них — як брат. Щонеділі обідає в них, і вони розповідають йому про свої гризоти.

«Знаєш, брате Оресте, мені здається, що ми з дружиною поступово віддаляємося одне від одного», — довірливо зізнався хімік.

«Це тому, що в тебе на першому місці водень. А життя, друже, інша система — не менделєєвська. Для нас водень і кисень — люди, які в нашому серці, яких ми кохаємо».

«Не знаю або влаштовують одне одного як партнери співжиття або ні»

«Зачекай».

«Що чекає? Навіщо?»

«Ну, ми постійно щось чекаємо. Від життя, від інших, від самих себе, від долі, від Бога...»

«Не розумію тебе, брате Оресте».

«А себе? Хотів би подарувати тобі записник. Записуй до нього все, що ти очікуєш від своєї дружини і не отримувеш».

«Навряд чи я готовий до цього».

«Готовий. Зроби це, прошу тебе».

«Гаразд. Ти ніколи нічого не просив мене, і я це зробило для тебе».

«Для себе...»

Наступної неділі усамітнілася з ним вона.

«Милый брате Оресте, може статися так, що якогось дня ти завітаєш у гості і застанеш тут лише одного з нас. Ми вже давно готові жити формально. Для цього залишився тільки фізичний привід, як кажуть герої книжок».

«Твої книжки... Ти шукаєш у них героїв. Тоді як герой твого життя поряд — твій чоловік».

«Та який він герой?»

«Справді він герой. Бо не так уже й важко бути героєм в одну, на день, на місяць. А от залишатися завжди людиною, терплячою і відданою, вірною собі і комусь, — це більше, ніж героїство...»

«Тобі не здається, що це теж звучить доволі по-книжково?»

«Може, й так. До речі, про книж-

ки. Хочу подарувати тобі одну. Вона з чистими сторінками. Їх ти маєш повнити сама. Напиши, як ти сприймаєш свого чоловіка. Що в ньому подобається, а які сподівання він не виправдовує».

Брат Орест поїхав за кордон і повернувся через три місяці. Зателефонував їм. Та вони вже жили окремо, хоча розлучення ще не оформили. Цього разу він запросив їх на обід і попросив прихопити записнички.

Вони прийшли до його колишньої майстерні в впорожньому саду.

«Доки я вмираю з гуляшом, ви кожен знайдіть собі затишне місце й розважайтеся цим». І простягнув на двох долонях принесені записнички. Йому — її, а їй — його.

Вітерець легенько перебирив аркушки записничків на столі. Сторінки були густо помережані двох різими. Кожен рядок починався словами: «Я чекаю від нього...», «Я чекаю від неї...»

«Знаєте, — покрутив мовчаво брат Орест. — Я

не люблю тостів, але сьогодні скажу. Коли ти щось чекаєш від когось, це означає, що ця людина для тебе важлива, потрібна тобі. В чеканні наша надія, наша віра в любов. Але чекання йде плідно-підліз із терпінням і сподіванням... І ви терпляче писали про це. Тепер знаєте, що кожен чекає один від одного. І що можете, а чого не можете дати. Знаю вас, дорого, що я теж дещо чекаю від вас обох...»

«Ти маєш на це право, — сказав його друг-хімік, — бо це ти нас познайомив колись».

«Колись? — мовила задумливо жінка-філолог. — Мені здається, що брат Орест познайомив нас тепер. По-справжньому...»

«Може, я вас і познайомив, — усміхнувся художник-монах, — але призначив вас одне для одного дехто інший. І Він теж від вас дещо чекає...»

Мирослав ДОЧИНЕЦЬ.
"Світло семи днів"

Дім, сад, гороб

Домашня оранжерея в лютому

Лютий для кімнатних рослин — це початок переходу від зимового відпочинку до весняної вегетації. Дні стали довшими і більш сонячними. Не завадить зробити невелике затінення, оскільки лютневе сонце здатне залишити опіки на ніжному листі чутливих рослин, наприклад, фіалок. Можна покласти між склом і горщиками аркуші білого паперу.

У цей час цвітуть цикламени, примули, клівії. Проростають глоксинії, бульбові бегонії, акімєнеси. Горщики треба виставити на світло, збільшити полив. Пам'ятаймо: поливати можна тільки теплою водою!

Щоб продовжити термін цвітіння цикламенів, на рослинах видаляють відцвілі квіти, різко висмикуючи їх, а не обрізаючи. Необхідно обприскувати рослини і підвищувати вологість повітря в приміщенні, ретельно перевіряти листя на наявність шкідників.

Навіть у сонячні дні повітря доволі морозне, тому, щоб не нашкодити квітам, забирайте їх з вікна під час провітрювання.

І не забуваємо стежити за кактусами — ймовірно вже п'яти бутонів зростає. Поставте їх на найсвітліше місце і трохи полийте теплою водою. Регулярно обстежуйте, адже в зимовий період на них часто з'являється червоний кліщ. Як тільки ви помітите яскраві руді крапельки, що рухаються, негайно обробіть препаратами «Фітоверм», «Актеллік».

Ось так за лютневими клопатами і не помітимо, як настане весна і принесе нові турботи...

Готуємося до нового врожаю

За вікном лютий — останній місяць зими. І нехай ще сніг лежить, і позначка термометра не надто високо, саме час починати готуватися до майбутніх жнив — закупувати насіння і садивний матеріал, висаджувати цибулинні на вилонку з уготованими живці дерев для весняного щеплення.

А з другої половини лютого можна обрізати декоративні і ягідні дерева та кущі. Кущі смородини та агрусу потрібно полити гарячою водою (80-90 градусів). Це хороший засіб для знищення борошнистої роси й інших грибкових хвороб. Норма такого поливу — 5 літрів на кущ. Температура повітря під час такої обробки має бути не нижче +4 градуси.

Якщо синоптики не обіцяють сильних морозів, можна починати заготовлювати з однорічних пагонів живці плодівих — яблуні, груші, сливи, абрикоси, вишні та ін. Живці слід зберігати в підвалі або холодильнику. Для кращого зберігання кінці гілок потрібно вмочити в розтоплений віск або парафін.

Нерідко плодіві дерева потрапляють під час цвітіння під заморозки. Щоб уникнути пошкодження квітучих бруньок,

варто утрамбувати сніг під кроною дерева і вилити кілька відер води. Крижана кірка зберігається значно довше, ніж сніг, і дерево починає вегетацію дещо пізніше, а отже, і цвіте пізніше.

У лютому починають висівати насіння огірків і помідорів на розсадку теплиці, а також деяких культур і для відкритого ґрунту, наприклад, перцю, капусти білокачанної ранніх сортів, цвітної капусти, кольрабі та ін. Насіння потрібно висівати в листові ящики, заповнені пухкою сумішшю ліскової землі, торфу і грубозернистого піску. Ящики з посівами до появи сходів прикривають склом або плівкою і тримають при температурі 18 — 23 градуси.

Усміхніться

При в'їзді до швейцарського містечка стоїть придорожній щит: «Просимо вестти машину уважніше: і доктор, і трунар обидва у відпустці».

Уважно вивчивши меню, відвідувач ресторана запитує офіціанта:

— З чого зготують ваше фірмове блюдо курча а ля Пежо?

— З курчати, який потрапив під колеса машини нашого шефа.

Повна жінка скаржить своїй подрузі: — Більше року кожну плавати в басейн, але ніяк не можу схуднути.

— А чому ти вирішила, що можна схуднути таким способом? Згадай хоча б, як виглядає кіт...

Приходить чоловік у бібліотеку і каже: — Я у вас книгу взяв «Як заробити мільйон», а тут половина сторінок відерта!

Бібліотекар: — Ну і що? Півмільйона — теж непогано.

У тебе вища освіта? Або навіть дві? Зроби уроки з дитиною за новими підручниками і ти зрозумієш, що там, де ти вчився, твоя дитина може викладати.

— Отжисе, молодий чоловіче, ви вирішили одружитися з моєю дочкою?

— Так!
— А ви зможете утримувати сім'ю?
— Ну, думаю, зможу!
— Ви добре подумайте, адже нас вісім чоловік!

— Микола, а от скажи мені, що ти робиш би, як би у тебе з'явилися гроші?

— Їв би хліб.

— Микола, а якщо у тебе з'явилось б багато грошей?

— Їв би хліб із салом.
— Микола, а от скажи, якщо ти став би першим багатієм на селі, що б ти тоді робив?

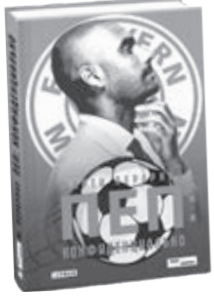
— Ну... тоді б я їв сало з салом.

Відповіді на сканворд №5 від 2.02.2018 р.

Х	Н	А	Я	В	А	Б	У			
А	К	Р	А	Й	Е	К	Р	А	Н	
М	Л	А	Ц	А	Р	А	К	Р		
А,	В	С	Е	-	Т	А	К	И,		
Д	В	Е	Р	І	П	Е	С			
Н	Т	Е	Р	Н	О	П	О	Л	І	
О	К	А	Н	Ш	Н	О	Т	А		
Л	З	И	М	А	А	Г	А	Р		
П	Е	Л	І	К	А	Н	Н	І	К	А
Й	В	И	Л	А	С	К	А	Т		

Сканворд

КУЩ ІЗ ЗАПАШНИМИ КВІТКАМИ	МУСУЛЬМАНСЬКЕ СВЯТО	МИТЕЦЬ З ПЕНЗЛЕМ У РУКАХ	РІД АНТИЛОП	ВАЛЮТА	ПОСАДОВА ОСОБА У ДАВН. РИМІ
ПРИМИТИВНИЙ ПЛУГ	ІМ'Я АКТОРКИ РОГОВОЦЕВОЇ	АРМІЯ ОУН	МУЗИЧНА П'ЕСА	МІСТО НА ЧЕРНІГІВЩИНІ	ПЕСТЛИВЕ ЗВЕРТАННЯ ДО КОЖНОЇ ДІВЧИНИ
ФОРМА ІМЕНІ НАДІЯ					... ДОББУШ
СУЄТА					РУБІН
МАРКА АВТО					МАРКА АВТО
ЧАРІВНИЦЬ ФРАНЦУЖЕНКИ					ЦІННЕ КАРПАТСЬКЕ ДЕРЕВО
ДВА ТАЙМИ					УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР
					«ЦИГАНКА...»

На дозвіллі | Футбольне читиво

Таємниці футболу Пепа Гвардіоли

Харківське видавництво «Фоліо» підготувало для українських шанувальників футболу переклад російською мовою книжки «Пеп: конфіденційно» іспанського спортивного журналіста Марті Перарнау. Це — 400 сторінок неймовірно цікавої історії про одного з найталановитіших тренерів сучасності — іспанця Жозе Марію Гвардіолу-і-Салу, про людину, без якої сучасного футболу просто не існує.

Ця книга про нього, точніше, про те, що він дозволив, щоб про нього дізналися... Її можна замовити поштою на офіційному сайті «Фоліо». Вартість видання — 180 гривень. «В Україні видають мало книжок про героїв спорту. Навіть власних. Для нас це — початок випуску такої серії, якщо ця книга буде успішною серією, якщо — зазначив генеральний директор «Фоліо» Олександр Красовицький. Пеп — наставник іменитих футбольних команд «Барселона», «Баварія», «Манчестер Сіті», котрий щоразу буквально пророкує в команду, стаючи її частиною. Сьогодні «Ман Сіті» під його керівництвом — один із найсильніших клубів планети.

«Зазвичай команді потрібно 18 місяців, аби зрозуміти ідеї Гвардіоли. Його

стиль гри — це як іноземна мова. Ти можеш вивчити деякі слова, але щоб розмовляти нею, потрібен час. Це приходить, коли футболісти виконують дії вже несвідомо. Коли Усейн Болт біжить, він не думає про біг або про високу конкуренцію — він просто біжить. Пеп описав би себе як «зловидіючі ідеї». Усі футболисти люблять фундаментальні ідеї, але це не так. Гвардіола цікавий і завжди намагається вигадати щось нове. Не все так просто з продовженням стилю гри Йогана Кройфа. Можна вчитися і на прикладі інших видів спорту. З гандболу в Рівері запозичити оборонну тактику. Також Пеп дивиться водне поло, регбі. Каспаров каже про важливість початку шахової партії, і Гвардіола користується

його порадою. Пеп завжди обережний, навіть під час перемоги. Каспаров завжди наголошував йому: «Якщо розслабишся — розпочнуться поразки», — зазначив автор книжки і близький друг Гвардіоли Марті Перарнау.

Футбол | Тернопільська «Нива»

Сергій ЗАДОРЖНИЙ:

«Завдання — фінішувати не нижче третього місця»

Футболісти тернопільської «Ниви» готуються до весняної частини сезону. Загалом на першому тренувальному зборі, що триває до 21-го лютого, в 2-разово колективу з Тернополя перебувають 24 гравці, з яких 9 — потенційно новачки. Тренуватися відбудуться в 2-разово колективу на тренувальній базі клубу. В рамках стартів етапу підготовки «нивівці» запланували 3 спаринги. Цього тижня вони з рахунком 1:2 у Львові поступилися молодіжці «Карпат» U-21 (за «Ниву» забив Олексій Литовченко), 14-го лютого поміряться силами у Хмельницькому з місцевим «Поділлем», а 18-го лютого протистоятимуть у Вінниках «Руху».

«Нива» зимує на 3-й сходинці турнірної таблиці групи А другої ліги. Тернопільці випереджають найближчих переслідувачів на 3-4 очки і відстають від другого «Прикарпаття» на 11, від лідера «Агробізнеса» — на 21 пункт. До речі, «Нива» — єдина команда, яка перемогла в чемпіонаті волоцький клуб (1:0 на виїзді). Значна заслуга в цьому 41-річного наставника «зелено-жовтих» Сергія Задорожного (на фото), котрий виступав за національну збірну України, «Дніпро» й інші українські команди. Нещодавно він розповів про підготовку і плани команди в інтерв'ю одному з спортивних сайтів України.

— **Який найкращий момент сезону? Чи всі гравці, на яких розраховуєте, прибули в команду?**

— Настрій відмінний, робочий. Футболісти скупили за роботу. Першу готі: всі зустріли були в нашому готелі: всі зустріли були, жартували, сміялися. В нас на контракті залишалось 12 гравців, зараз на перегляді перебувають ще близько 10 потенційних новачків. Під час зимової перерви підписали оборонців вінницької «Ниви» Олександра Дугієнка, Сергія Андреева й універсала Андрія Герта. Ті, кого я хотів бачити, приїхали. Будемо працювати, дивитися і вибирати.

— **Бігову роботу ви розпочали в парку Топільче. Чи є в Тернополі умови для нормальної підготовки?**

— Ми не залежимо від погодних умов, адже в нас на базі побудований великий зал. У ньому можливий виконувати будь-яку роботу, і нас нічого не обмежує. Плюс є зал для фітнесу. Вважаю, що кращих умов не придумаєш. Звичайно, хочеться мати своє поле стандартних розмірів зі штучним газоном, на жаль, поки що в Тернополі такого немає. Але, думаю, в майбутньому воно з'явиться.

— **«Нива» здивувала, зайнявши місце в першій частині сезону 3-тє місце. А потім клуб здивував тим, що звільнив чимало футболістів. З чим це пов'язано?**

— Ми хочемо розвиватися і йти вперед. На мою думку, з команди, яка вийшла з аматорів і розпочала нинішній сезон, ми вичавили максимум. Улітку кардинально нічого не змінювали і дали хлопцям шанс. Але до зими вирішили з деяким розпачатися, тому що перед нами стоять завдання, для виконання яких потрібні більш кваліфіковані гравці. Тому прийнято таке рішення. Уже практично знайшли їм заміни. Я бачу обриси нової команди, і, думаю, вона буде непогана, якщо все вийде, і ми домовимося з виконавцями,

— **Колись друга ліга відрізнялася тим, що в ній було багато самобутніх команд. А зараз декілька команд ледве-ледве стартували, одні склад повністю перетасували, чимало команд взимку не платять футболістам зарплати...**

— Яка країна — такий і футбол, що тут дивуватися. В нас часто таке відбувається: сьогодні у бізнесмена є гроші, завтра — ні. Сьогодні один губернатор, завтра — інший...

— **У «Ниви» цього сезону 18 очок удома і 9 на виїзді. Чому такий перепад?**

які в нас зараз на перегляді. Насамперед шукаємо підсилення в атаці і на позицію лівого захисника.

— **Кажуть, група А другої ліги слабша, ніж група Б. Як приклад, наводять величезний великий «Агробізнес» і досить великий «Прикарпаття». Чи все втрачено в гонці за медалями і підвищенням у класі?**

— Зрозуміло, відрив великий. Але ми з хлопцями поставили перед собою завдання — зайняти місце не нижче третього, а за можливості спробувати наздогнати «Прикарпаття». Що це за футбол, якщо немає жодного завдання, пристрасті, немає вершини, на яку хотілося б іти? Грати просто так, щоб зберегти 3-тє або 4-тє місце — нецікаво. Треба гнатися за кимось.

— У мене чимало футболістів були аматорами, для них друга ліга — це вже стрес. На власному полі грають нормально, на виїзді чужі вболівальники тиснуть, інші нюанси, наприклад, суддівство...

— **В «Ниви» відбувається модернізація бази. А як взаємодіє клуб з фінансуванням?**

— Наші власники — приватні підприємці. Наскільки я бачу, ці люди справді люблять футбол. Для них це не просто зобов'язання або яке соціальне внесання. Їм це цікаво. Фінансування в нас день у день. Усе гаразд, усе обіцяне виконують, усе до копійки закрито. В нас засіяно два натуральних газони, відповідно, до весни матимемо два поля стандартного розміру.

— **В Тернополі цей сезон роз-**

починали дві команди. Причому «Тернопіль» навіть зіграв кілька турів. Нині клуб знову хочуть відновити. Як ви ставитесь до таких сусідів?

— Навіть не знаю... То вони є, то їх немає. Погано я ставлюся до того, що вони грали на центральному міському стадіоні, а ми не граємо. Ось це мене турбує.

— **Разом із тим вас має тішити, що поле у Вишнівці, де домашні матчі проводить «Нива», одне з кращих у другій лізі.**

— Так, це нас тішить. Але воно трішки менше за розмірами, тому тут є свої нюанси.

— **В «Ниви» абсолютна більшість — місцеві футболісти. Це принципова позиція чи реальності того, що може дозволити собі клуб?**

— У нас немає різниці: місцевий гравець чи ні. Звичайно, в пріоритеті місцеві футболісти, але якщо їхня майстерність недостатня — із задоволенням візьмемо приїжджих. Нам головне, щоб розвивалася команда. Будемо брати здібних, перспективних виконавців.

— **Часто в офіційних документах зазначено, що головний тренер «Ниви» — Самір Гасанов, а Сергій Задорожний — спортивний директор. У зв'язку з цим питанням.**

— У мене були проблеми з ліцензуванням. Але зараз вони вирішуються. Насправді ми працюємо саме в такому форматі: я треную, а Гасанов — спортивний директор.

— **Що з підсумками сезону вважаєте задовільним результатом?**

— Мені важливо, аби футболісти відчули смак ігор, боротьби, напруження. Повторюся, в мене було мало професіоналів, але зараз таких футболістів стало більше. Тих, котрі навчалися в спортивних школах. Упевнений, ми стали сильнішими. Вважати позитивним результат, якщо займемо 3-тє місце, але до мінімуму скоротимо відставання від «Прикарпаття», а за можливості — обійдемо франківців.

Спортивний калейдоскоп

Чинний бронзовий призер чемпіонату України — луганський підприємець Олена Підгрушна. Контракт футболіста розраховано на 3 роки. Раніше він виступав за «Інтернасьональ» із Бразилії. Також луганці за схемою 2+1 уклали трудову угоду з 20-річним французьким нападником Давідом Фаупалою (на фото), котрий грає за французький «Ланс», нідерландську «Бреду», англійські «Манчестер Сіті», «Честерфілд» та юнацькі збірні Франції.

Україну на зимових Олімпійських іграх у південнокорейському Пхьончхані представлять 33 спортсмени. Українці будуть представлені у 9-ти з 15 видів спорту: біатлоні (11 спортсменів), фігурному катанні (4), санному спорті (6), фристайлі (3), лижних гонках (4), гірськолижному (2), сноубордінгу, скелелоні і лижному двобою (по одному). Прапор України на церемонії відкриття нестиме наша землячка, капітан жіночої збірної з біатлону Олена Підгрушна. «Біла» Олімпіада стартує вже сьогодні, 9 лютого, і триватиме до 25-го лютого.

Переможцями командного залуку у змаганнях із шашок у залік XXVIII Сільських спортивних ігор Тернопільського району стала команда Романівської сільської ради у складі ветерана спорту, кандидата в майстри спорту Володимира Кубіва і Людмили Цимбрак. 2-гу сходинку п'ядесталу посіла команда Великих Гаїв, на 3-му місці розмістився Товтолуг. В особистому залуку серед чоловіків переміг Віктор Подуфалій (Великі Гаї), Володимир Кубів (Ангелівка) другий, Володимир Жук (Малий Ходачків) третій. У жінок перше місце посіла Тетяна Хемій (Великі Гаї), 2-ге — Наталія Ференц (Товтолуг), 3-тє — Людмила Цимбрак (Романівка). Наступні змагання XXVIII Сільських спортивних ігор Тернопільського району (з шахів) відбудуться 11-го лютого о 10 год. у тернопільському шаховому клубі «Гамбіт» (вул. Подільська, 37 А).

У Тернополі організують курси з підготовки тренерів дитячо-юнацького та аматорського футболу (диплом категорії «С» Федерації футболу України). Охочих навчатися на курсах просять прибути 17 лютого об 11:00 у Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка (головний корпус, аудиторія 177), де буде проведена співбесіда, за результатами якої сформуєть групу слухачів, інформує Федерація футболу в Тернопільській області. За довідками звертатися до доцента, завідувача кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання ТНПУ Ярослава Боднара за номером телефону: (067) 423-43-69.

Суперником Олександра Усика у фіналі Всесвітньої боксерської суперсерії, що відбудеться 11 травня в Саудівській Аравії, став росіянин Мурат Гасієв. Він у півфіналі у 12-му раунді закінчив нокдауном бій проти кубинця Юнієса Чертіона, ставши катері IBF і WBA. Переможець фінального поєдинку стане абсолютним чемпіоном світу у важкій вазі, отримає чек на 4 мільйони доларів і трофей імені Мохамеда Алі.

Національна збірна України з футзалу у чвертьфіналі Євро-2018 у словенській Люблянці з рахунком 0:1 прогнала чинному чемпіону Європи Іспанії і залишилися за бортом континентальної першості. На груповому етапі українці поступилися 3:5 Португалії і здолали румунів 3:2.

Сторінку підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Млинці на будь-який смак

Млинці — улюблена їжа і дорослих, і дітей. І у кожної господині є свій млинцевий рецепт. А щоб звична страва перетворилася на незвичайний десерт, пропонуємо подавати млинці з солодкими соусами. Отож, спробуйте приготувати млинці й поливку до них за нашими рецептами. Сподіваємося, у вашій кулінарній книзі вони займуть чільне місце.

Млинці
Смуґасті

Складники: молоко — 250 мл, яйця — 2 шт., борошно — 1,5 ст. л., цукор — 2 ст. л., олія — 2 ст. л., сіль — 0,5 ч. л., какао — 1 ст. л.

Змішати молоко, цукор, яйця, сіль і додати борошно. Збити до отримання густої однорідної маси. Додати олію і ще раз збити. Частина готового тіста відлити в окрему посудину, додати какао, перемішати. Світле тісто налити на сковорідку, зверху чайною ложкою намалювати кола тістом з какао. Підрум'янити нижній бік і перевернути млинець.

Ніжні

Складники: окріп — 1,5 склянки, молоко — 1,5 склянки, яйця — 2 шт., борошно — 1,5 склянки (тісто має бути рідше, ніж на оладки), вершкове масло — 1,5 ст. л., цукровий пісок — 1,5 ст. л., сіль — 0,5 ч. л., ваніль.

Зварити яйця з цукром, додати сіль і ваніль. Дати, збиваючи суміш, влити молоко і поступово всипати борошно. Не перестаючи збивати, додати розтоплене вершкове масло, а потім — окріп тонкою цівкою.

Тісто залишити на півгодини, аж потім випарувати. На розігріту через тонким шаром вилити тісто, через 1-2 хвилини (з поверхні млинця вийде волога), перевер-

нути. До слова, якщо сковорода не спеціальна, тоді слід перед випіканням змастити дно тонким шаром олії.

Марокканські

Складники: вода — 650 мл, пшеничне борошно — 300 г, манка — 100 г, жовтки — 2 шт., цукор — 1 ч. л., олія — 1 ч. л., дріжджі — 0,5 ч. л., розпушувач — 0,5 ч. л.

Манку змолоти в кавомолці, але дрібні крупинки все ж мають залишитися. У глибокій мисці змішати всі сухі інгредієнти: просіяне борошно, манку, цукор, дріжджі, розпушувач. Влити олію, додати жовтки, цівкою влити теплу воду і ретельно перемішати. Протягом 1-2 хвилин збивати масу міксером або блендером. Накрити кришкою і залишити бродити в теплі на годину-півтори.

Коли тісто збільшиться вдвічі, акуратно перемішати і вилити ополоником на злегка розігріту сковороду без олії. Вироби вийдуть в ідеальні круглими, якщо тісто наливати в центр сковорідки і дати йому рівномірно розтектися. Вогонь має бути трохи більшим слабкого. Млинці смажити лише з одного боку, перевертати їх не потрібно. Як тільки верхній пористий бік підсох — млинець готовий.

Окремо змішайте 50 г розтопленого вершкового масла з 70 г меду і подайте з млинцями.

Соуси
Карамельний

Складники: цукрова пудра — 100 г, жирні вершки — 300 мл, вершкове масло — 50 г.

Змішати розтоплене вершкове масло і цукрову пудру, нагрівати суміш, поки вона не стане золотистою. Не вимикаючи вогонь, влити вершки, помішуючи, варити до готовності.

Кавовий

Складники: шоколадне морозиво — 150 г, молоко — 1/2 склянки, яєчні жовтки — 3 шт., розчинна кавка — 1 ч. л., цукор — 1 ст. л., ванільний цукор — 1 пакетик.

Збити жовтки зі звичайним і ванільним цукром, влити молоко, перемішати, додати розчинну кавку. Холодний соус збити з морозивом.

Полуничний

Складники: морожене (свіже або заморожене) — 200 г, вершки — 2 ст. л., цукор — 1 ст. л., м'ята — 5 г.

Дрібно порізати полуницю, додати м'яту, перемішати. Засипати суміш цукром і залишити настоюватися на 10-20 хвилин. Поставити масу на вогонь, додати вершки і проварити 3-4 хвилини. Готовий соус ретельно збити.

Медовий

Складники: яйце — 1 шт., вершкове масло — 50 г, мед — 100 г, вода — 1 ст. л., щіпка соли.

Розігріти мед, вимкнути вогонь, додати масло і перемішати, влити ложку води і посолити. Збити яйце і додати до медової маси. Ретельно перемішуючи, довести соус до кипіння.

Апельсиновий

Складники: цедра 1 апельсина, свіжовичавлений апельсиновий сік — 1 склянка, молоко — 1,5 склянки, вершкове масло — 50 г, цукор — 4 ст. л., ванільний цукор — 1 пакетик.

Збити розтоплене вершкове масло з ванільним і звичайним цукром, нагрівати на вогні, поки натерти не розчиниться. Цедру апельсина натерти на тертці, додати до масляної суміші, потім влити апельсиновий сік і молоко.

Шоколадний

Складники: шоколад — 50 г, вершки — 2 ст. л., цукор — 1 ч. л., ванільний цукор — 1 пакетик.

Розтопити шоколад, додати звичайний цукор і ванільний, добре перемішати. Нагріти вершки, ретельно перемішуючи, додати до шоколаду, всипати крохмаль і соус коньяк. Нагріваючи, добре перемішати соус.

Смачного!

Реклама

НАСІННЯ

багаторічних трав, конюшини, люцерни, буркуну, кукурудзи, кормових бур'яків, сидеральних та медоносних культур

Послуги з очищення насіння

ПП «Тернопільнасіння», с. Івачів Долішній, вул. Бригадна, 2/6
тел. (0352) 29-61-96, 29-61-41, 067 909-01-90, 067 742-19-34,
097 299-39-99, 050 377-24-84. e-mail: nasin76@ukr.net

СУМІШІ

трав'яні для пасовищ та сінокосів, газонні усіх видів

Низькі ціни!

Знижки для гуртових покупок!

www.gaz.te.ua

ГАЗОБАЛОННЕ ОБЛАДНАННЯ

Для всіх типів бензинових двигунів

Варіанти випередження запалювання

Авторизований сервісний центр
с. Острів, вул. Ярмуша, 188
(0352) 42-82-20,
(067) 3517555, (067) 3510352

Перший виробник жалюзі в Тернополі

ПП "ВІКТОР" Сприятливі умови для дилерів

**РОЛЕТИ ТКАНИННІ
РИМСЬКІ ШТОРИ
ЖАЛЮЗІ**

м. Тернопіль,
вул. Микулинецька, 46-Б
т./ф. (0352) 25-48-97,
(098) 620-82-24

Куплю
**ЗЕМЛЮ,
ГОРОДИ**

Надаємо юридичну допомогу в переоформленні документів на землю: спадщина; сертифікати; приватизація городів

тел. 096 261 31 28

Лабіринт

Два плюс два

Мені на долоню
Злетіли з хмаринки
Дві білі сніжинки
І ще дві сніжинки.

А разом виходить
Яксь дивина —
А разом виходить
Краплина одна!

Качан Анатолій

Дитячий майданчик

Знайди відмінності

Сива волосинка

Маленький Михайлик побачив у косі матері три сиві волосинки.

— Мамо, у вашій косі три сиві волосинки, — сказав Михайлик.

Мама усміхнулася і нічого не відповіла. Через кілька днів Михайлик побачив у материній косі чотири сиві волосинки.

— Мамо, — сказав він здивовано, — у вашій косі чотири сиві волосинки, а було три... Чому посивіла ще одна волосинка?

— Від болю, — відповіла мати. — Коли болить серце, тоді й сивіє волосинка...

— А від чого ж у вас боліло серце?

— Пам'ятаєш, ти поліз на високе-високе дерево? Я глянула у вікно, побачила тебе на тоненькій гілці. Серце заболіло, й волосинка посивіла.

Михайлик довго сидів задумливий, мовчазний. Потім підійшов до мами, обняв її і тихо сказав:

— Мамо, а коли я до твоєї гілці сидітиму, волосинка не посивіє?

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

